Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ✦ № 216 (8956). ● 1986 йил 15 ноябрь ● шанба ● Баҳоси 3 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИДА

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси 13 ноябрдаги мажлисида Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо социалистик мамлакатлар қардош партиялари раҳбарларининг Москвада бўлиб ўтган амалий учрашуви якунларини муҳокама қилди. Сиёсий бюро ўртоқ М. С. Горбачевнинг шу масала юзасидан ахборотини маъқуллаб, КПССнинг учрашувда баён қилиб берилган позицияси идора қилувчи коммунистик ва ишчи партиялар баҳамжиҳат ҳаракатларини кучайтириш, социалистик мамлакатлар билан муносабатларни устун даражада ривожлантириш ва жаҳон социализмини мустаҳкамлаш йўлининг амалий ифодаси эканлигини таъкидлади.

Қардош мамлакатлар тараққиётини жадаллаштириш, ҳамма соҳаларда уларнинг ҳамкорлиги даражасини ошириш учун ғоят муҳим аҳамиятга эга бўлган учрашув натижаларидан мамнуният изҳор қилинди. Сиёсий бюро мажлисида кўрсатиб ўтилганидек, бу социализм мамлакатлари ўртасидаги муносабатларни пролетар, социалистик интернационализм, тенг ҳуқуқлилик ва ўзаро масъулият, иқтисодий соҳада ўзаро манфаатли ва ўзаро ёрдам кўрсатиш принциплари асосида ҳар бир томоннинг ташаббусларини халқаро ишлардаги ўзаро келишиб олинган йўлга қўшиб олиб бориш, социалистик қурилиш тажрибаларини алмашишни ҳар томонлама кенгайтириш ва бу тажрибаларни биргаликда умумлаштириш асосида янада ривожлантириш билан узвий боғлиқдир. Шу муносабат билан социалистик иқтисодий интеграцияни чуқурлаштириш, ўзаро хўжалик алоқаларининг янги, илғор формаларидан фойдаланиш, фан-техника тараққиёти комплекс программасини рўёбга чиқариш, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши фаолиятини такомиллаштириш комплекс чора-тадбирларини амалга оширишнинг актуаллиги уқтириб ўтилди. Бу чора-тадбирлар қардош мамлакатлар социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштиришга, халқлар фаровонлигини оширишга, социализмнинг бунёдкорлик имкониятларини янада тўлароқ намоён этишга ёрдам беради.

Таъкидлаб ўтилдики, КПСС қардош партияларнинг Совет Иттифоқи Рейкьявикда тутган принципиал позициясини қўллаб-қувватлашларини юксак баҳолайди ва ядро қуролларини тугатиш ҳамда оддий қуроляроғларни камайтириш учун, тинчлик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш учун курашда социализм мамлакатлари биргаликдаги куч-ғайратларини янада оширишни муҳим деб ҳисоблайди.

Москвадаги амалий, ошкоралик ва хайриҳохлик, тенг ҳуқуқлилик ҳамда ўртоқларча маслаҳатлашув вазиятида ўтган учрашув коммунистик ва ишчи партиялар ҳамкорлигининг бундай формасини қарор топтириш мақсадга мувофиқ эканлигини яна бир бор тасдиқлади.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг математика соҳасида илмий-тадқиқот ишларини кучайтириш тўғрисидаги қарори қабул қилинди. Бу қарорда олимларнинг таклифлари ҳисобга олинган ҳолда назарий ва амалий математика соҳасидаги тадқиқотларнинг моддий-техникавий таъминотини яхшилашга, мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишга, шу соҳада ишлаётган олимлар меҳнатини рағбатлантиришни такомиллаштиришга қаратилган тадбирлар комплекси белгиланган. Халқ хўжалиги турли тармоқларида математик моделлаштириш методларидан кенг фойдаланиш умумдавлат программасини ишлаб чиқиш кўзда тутилмоқда.

Сиёсий бюро Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг Бухарестда бўлиб ўтган 42-сессияси якунларини муҳокама қилди ва ўртоқ Н. И. Рижков бошчилигидаги Совет делегацияси амалга оширган ишларни маъқуллади. Сессия қарорларининг рўёбга чиқарилиши Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо мамлакатларнинг 2000 йилгача мўлжалланган фан-техника тараққиёти комплекс программасини бажаришда, мамлакатларимиз хўжалик ташкилотлари ўртасидаги ҳамкорликнинг янги илғор формаларини ҳар томонлама ривожлантириш учун зарур шарт-шароитларни яратишда катта қадам бўлиши айтиб ўтилди. Шу муносабат билан сессияда бевосита алоқаларни кенгайтириш, қўшма корхоналар, халқаро бирлашмалар ва ташкилотлар тузиш тадбирлари белгилаб берилган икки томонлама ҳукуматлараро битимларнинг имзоланганлиги муҳим роль ўйнайди. Сессия қабул қилган Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши мамлакатларида атом электростанциялари ҳамда атом иссиқлик станциялари қурилиши программаси кооперациялаш асосида қардош мамлакатларни энергия билан таъминлашни яхшилашга имкон беради.

Сиёсий бюро ўртоқ М. С. Горбачевнинг Греция Коммунистик партияси Марказий Комитетининг бош секретари Х. Флоракис билан суҳбати натижаларини маъқуллади. Бунда ҳар иккала партия ўртасидаги муносабатларнинг юксак даражасидан, ҳозирги халқаро муносабатларнинг барча проблематикаси юзасидан баҳамжиҳатлик ва қарашларнинг бирлигидан мамнуният изҳор қилинди, халқаро ва Европа хавфсизлигини мустаҳкамлаш учун, ядро уруши хавфига қарши, бутун дунёда тинчлик учун курашда коммунистларнинг актив баҳамжиҳат ҳаракатларининг муҳимлиги таъкидланди.

Сиёсий бюро ўртоқ Э. А. Шеварднадзенинг АҚШ давлат секретари Ж. Шульц билан Венадаги музокаралари тўғрисидаги ахборотини тинглаб, ядровий қуролсизланиш йўлида Рейкьявикда эришилган тарихий марраларни мустаҳкамлаш, АҚШ маъмуриятини у ерда муҳокама қилинган барча масалалар комплекси юзасидан тенглик ва баббаравар хавфсизлик принципларига асосланувчи самарали битимларни тайёрлашга қаратилган конкрет ишларга актив жалб этиш учун курашни давом эттиришнинг муҳимлигини уқтирди. Бунинг учун АҚШ ўзининг бемаъни позициясидан, Рейкьявикдаги баҳамжиҳатликнинг асосий жиҳатларини қайта кўриб чиқишга уринишдан воз кечиши керак. Совет раҳбарларининг космосда қуролланиш пойгасининг олдини олиш билан боғлиқ ҳолда стратегик ҳужум қуролларининг ҳамма турларини тубдан қисқартириш, сўнгра эса ўн йил ичида бутунлай тугатиш ишини пайсалга солмай олиб боришга қатъий азму қарори тасдиқланди.

Ўртоқ Г. А. Алиевнинг Совет партия-давлат делегацияси Самора М. Машелни дафн этиш маросимидаги иштироки даврида Мозамбик раҳбарлари билан музокаралари, шунингдек Аданда демократик Яманнинг партия ва давлат раҳбарлари билан суҳбати тўғрисидаги ахбороти кўриб чиқилди. Шу муносабат билан Сиёсий бюро Мозамбик халқи ўзининг миллий мустақиллиги ҳамда социал тараққиёт йўлидан олға бориш ҳуқуқини ҳимоя қилиб, аввалгидаги каби ҳозир ҳам Совет Иттифоқининг мададига қатъий ишониши мумкинлигини таъкидлади. Яман Халқ Демократик Республикаси раҳбарларининг ана шу мамлакатда тараққийпарвар режимни мустаҳкамлашга қаратилган куч-ғайратларини қўллаб-қувватлаш ҳам изҳор этилди, КПССнинг Совет-Жанубий Яман дўстлик муносабатларини ҳар томонлама ривожлантиришга қаратилган ўзгармас йўли таъкидланди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси мажлисида ўртоқ А. П. Бирюкованинг КПСС делегациясининг Германия Демократик Республикасига сафари якунлари тўғрисидаги ахбороти, шунингдек мамлакатимиз ички ва ташқи сиёсатига доир бошқа баъзи масалаларни муҳокама қилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросида

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг 12 ноябрда бўлиб ўтган мажлисида республика экономикасини январь — октябрь ойларида ривожлантириш якунлари ва 1986 йилги планни бажариш вазифалари тўғрисидаги масала кўриб чиқилди. Саноат маҳсулот реализация қилиш планини 101,9 процент бажарганлиги, пландан ташқари 323 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинганлиги қайд этиб ўтилди. Барча областлар шу кўрсаткич юзасидан топшириқни уддаладилар. Ишлаб чиқариш ҳажми ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 6,3 процент кўпайди. Саноатда меҳнат унумдорлиги 4 процент ошди. Ишлаб чиқариш ҳажми ўсишининг 63 процентига мана шу омил ҳисобига эришилди. Маҳсулот таннархи 0,5 процент арзонлашди. Деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш кўпаймоқда.

Шу билан бирга электротехника тармоқлари, енгил ва озиқ-овқат саноати учун машинасозлик, Ўзбекистон ССРнинг Енгил саноат министрлиги корхоналари шу йилнинг 10 ойи мобайнида маҳсулот реализация қилиш давлат планининг бажарилишини таъминламаганлиги қайд этиб ўтилди. Бухоро ва Жиззах областлари, СССР Енгил ва озиқ-овқат саноати машинасозлиги министрлигининг, Медицина ва микробиология саноати министрлигининг, Кўмир саноати министрлиги ва Қора металлургия министрлигининг корхоналари 1986 йил октябрида маҳсулот реализация қилиш планини, Самарқанд области ва СССР Автомобиль саноати министрлигининг, Рангли металлургия министрлигининг, Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти министрлигининг корхоналари товар маҳсулот ишлаб чиқариш планини бажармадилар. Қора металлургия, электротехника, автомобиль, медицина-биология саноати корхоналари ва Андижон областидаги корхоналар ўтган йилга нисбатан ишлаб чиқариш ҳажмини камайтириб юбордилар. Химия, қишлоқ хўжалик машинасозлиги, кўмир саноати, енгил саноат, маҳаллий саноат корхоналари, Монтаж ва маҳсус қурилиш ишлари министрлигининг, Узглавстройдревпром, Автомобиль транспорти министрлиги, Главташкентстрой, Андижон области корхоналари меҳнат унумдорлигини ўстириш планини барбод этдилар. Маҳсулот турларини тўла-тўкис ишлаб чиқариш планини бажаришдаги ишларнинг аҳволи ўнглаб олинмаяпти. Маҳсулотнинг 225 та энг муҳим туридан 86 тури бўйича план бажарилмади. Саноатдаги ҳар уч корхонанинг бири маҳсулот етказиб бериш планини бажармаяпти. Улар 259 миллион сўмлик маҳсулотни кам етказиб берди.

Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитетининг, Енгил саноат министрлигининг, Минерал ўғит ишлаб чиқариш, Маҳаллий саноат министрликлари ҳамда Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлигининг корхоналари айниқса беқарор ишламоқда. Олий сифат категориясидаги маҳсулотни ишлаб чиқариш плани бажарилмади, планга нисбатан 6,9 миллион сўмлик шундай маҳсулот кам берилди.

Қишлоқ хўжалиги ишида жиддий камчилик ва нуқсонлар бор. Умуман республикада ва кўпчилик областларда пахта терими суръатлари ўтган йиллардагига қараганда паст. Давлатга доч топшириш плани шу пайтгача бажарилгани йўқ, мева-сабзавот маҳсулотларини йиғиштириб олиш ва тайёрлаш ишлари тугалланмаган, чорвачиликдаги аҳвол кескин бўлиб қолмоқда.

Капитал қурилишда 315 миллион сўм капитал маблағ ўзлаштирилмай қолди. Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, «Главсредазирсовхозстрой», Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети янги суғориладиган ерларни муддатидан илгари фойдаланишга топшириш юзасидан қабул қилган мажбуриятларини бажармадилар.

Республика Автомобиль транспорти министрлиги юк ташиш, юк обороти ва пассажир обороти планларини барбод этди. Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги, Ўзбекбирлашув савдодан чиқарилган спиртли ичимликлар ўрнига товар обороти ҳажмини тўлдириш юзасидан етарли чораларни кўрмаяптилар. Аҳолига ҳақи тўланадиган хизматлар ва маиший хизмат кўрсатиш топшириқлари муттасил барбод этилмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Бюроси область партия комитетлари, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари, Ўзбекистон ССР министрликлари ва идоралари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, Тошкент шаҳар ижроия комитети, Иттифоққа бўйсунувчи бирлашмалар, корхоналар ва ташкилотлар зиммасига ўтган даврдаги иш якунларини синчиклаб кўриб чиқиш, 1986 йилги Давлат плани сўзсиз бажарилиши учун узил-кесил чоралар кўриш мажбуриятини юклади. Бухоро область партия комитетига «Бухоро тўқимачилик комбинати» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори А. У. Исҳоқовнинг ишлаб чиқариш планларини мунтазам бажармай келаётганлиги учун унинг бундан буён шу лавозимда туриши мақсадга мувофиқ ёки мувофиқ эмаслигини кўриб чиқиш топширилди. Тошкент область партия комитетига «Средазэлектроаппарат», «Узбектекстильмаш» ишлаб чиқариш бирлашмалари, Чирчиқ трансформатор заводи, Тошкент резина-техника буюмлари ва лак-бўёқ заводлари, «Тошкент» мебель ишлаб чиқариш бирлашмаси коммунист раҳбарларининг олий сифат категориясидаги маҳсулот ишлаб чиқариш планининг бажарилишини барбод этганликлари учун жавобгарлигини кўриб чиқиш топширилди. Ўзбекистон ССР маҳаллий саноат министри коммунист Ў. Қ. Исмоилов сифати паст маҳсулот ишлаб чиқарилганлиги, кўпгина корхоналар ва бирлашмалар ишлаб чиқариш планини бажаришни таъминламаганлиги, Оққўрғон тўқимачилик галантерея фабрикасида қўшиб ёзишлар каби ишларнинг аҳволини кўриб чиқиш чоғида либераллик қилганлиги кўрсатиб ўтилди. Республикадаги бир қанча министрликлар ва идоралар раҳбарларининг эътибори халқ истеъмоли молларининг турларини кўпайтириш ва сифатини ошириш, куз-қиш даврида ишлашга тайёргарлик кўришдаги мавжуд бўлган камчиликларга қаратилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Бюроси улардан мавжуд камчиликларни дарҳол бартараф этишни талаб қилди. Қабул қилинган қарорда республиканинг социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштиришга, 1986 йилги план топшириқлари ҳамда социалистик мажбуриятлар сўзсиз бажарилишини таъминлашга қаратилган чора-тадбирлар белгиланди.

Марказий Комитет Бюросининг мажлисида Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг экин майдонлари юзасидан ҳисоботларда қўшиб ёзиш ва бузиб кўрсатиш фактларига оид хати кўриб чиқилди. Шу нарса қайд этиб ўтилдики, бир неча марта огоҳлантиришларга қарамай, область ва район партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетлари, Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети ва Марказий статистика бошқармаси, уларнинг жойлардаги органлари қишлоқ хўжалик экинларининг майдонларини ҳисобга киритмай яшириш фактларига таг-томири билан барҳам бериш юзасидан узил-кесил чораларни кўрмадилар, қўшиб ёзишларга ва экин майдонларидан фойдаланишдаги кўзбўямачиликка қарши курашда кўпинча масъулиятсизлик кўрсатиб либераллик қилмоқдалар. Республиканинг 13 районида ерлар контрол ўлчаб кўрилганида, 1986 йилда ана шу районларда 15 минг гектардан кўпроқ экинзор, шу жумладан салкам 13 минг гектар пахтазор ҳисобдан яширилганлиги, 2,7 минг гектар майдондаги кўп йиллик ўтлар планда кўзда тутилмаган ҳолда шудгор қилинишига йўл қўйилганлиги аниқланди. Шовот районида 1984 йилга нисбатан яширилган экин майдонлари 283 гектардан 1288 гектаргача кўпайган. Хўжаобод районида қўшиб ёзишлар ва ҳисоботларни бузиш ҳоллари илдиз отган. Бу районда икки йил ичида яширилган экин майдонлари 582 гектардан 1627 гектарга етган, шу жумладан ҳисобга киритилмаган пахтазорлар 800 гектардан зиёдроқ ошган. Элликқалъа, Нишон, Олот, Ленин йўли, Жиззах ва Пахтачи районларида суғориладиган майдонлардан фойдаланишдаги ишларнинг амалдаги аҳволини бузиб кўрсатишга йўл қўйиб бўлмаслигидан тегишли хулосаларни чиқариб олишмаган. Ирригация жиҳатидан тайёрланмаган, суғориш учун сув билан таъминланмаган, хўжалик усулида жуда оддий ўзлаштирилган ерларда пландан ташқари экинлар экишдан иборат нотўғри практика давом этмоқда. Натижада ана шундай ерлардаги 17 минг гектар экин батамом нобуд бўлди, колхоз ва совхозлар эса 2,6 миллион сўмлик зарар кўрди. Олот, Жиззах, Хўжаобод ва Шовот районларидаги хўжаликларда бундай экинлар талайгина майдонларга экилган экан. Марказий Комитет Бюроси партия, совет органлари, Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети ва Марказий статистика бошқармаси ерлардан фойдаланишда тартиб ўрнатиш, қўшиб ёзиш ва экинзорларни ҳисобдан яшириш каби фактларга нисбатан муросасизлик муҳитини вужудга келтириш борасида амалга ошираётган ишларини етарли эмас, деб топди. Экин майдонлари бўйича қўшиб ёзишлар ва ҳисоботни бузиб кўрсатишлар тўғрисидаги масала Ўзбекистон ССР Министрлар Советида кўриб чиқилиб, шу масала юзасидан махсус қарор қабул этилганлиги маълумот учун қабул қилинди. Ерлардан фойдаланишни ташкил этишдаги жиддий камчиликлар учун Шовот район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Б. Ражабов қаттиқ огоҳлантирилди. Андижон область партия комитетининг бюроси қўшиб ёзишлар ва ҳисоботни бузиб кўрсатишларга йўл қўйганликлари учун Хўжаобод район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Д. Абдураззоқовга виговор; район ижроия комитетининг раиси ўртоқ А. Ҳасановага қаттиқ виговор эълон қилганлиги ва уни вазифасидан озод этганлиги маълумот учун қабул қилинди. Қорақалпоғистон, Бухоро, Жиззах, Қашқадарё, Навоий, Наманган, Самарқанд, Сурхондарё, Тошкент ва Фарғона область партия комитетларига экин майдонлари бўйича қўшиб ёзишлар ва ҳисоботни бузиб кўрсатишларга йўл қўйган район ижроия комитетлари ва район агросаноат бирлашмалари раисларининг партиявий масъулияти тўғрисидаги масалани кўриб чиқиш вазифаси топширилди.

Ўзбекистон ССР «Билим» жамияти правлениеси ишидаги жиддий камчиликлар ва правление коллективида вужудга келган носоғлом вазият тўғрисидаги масала кўриб чиқилди. Қабул қилинган қарорда правление раисининг ўринбосарлари У. А. Абдураззоқов ва И. В. Володин ўртоқлар «Билим» жамияти ташкилоти фаолиятини қайта қуриш юзасидан конкрет тадбирларни амалга оширмаганликлари, унинг уставини, кадрлар танлаш ва уларни жой-жойига қўйиш принципларини, раҳбарликнинг коллегиаллигини қўпол равишда бузиб, ўзларига мақбул бўлмаган ходимларни ишдан четлатиш йўлига тушиб олганликлари, бўлимлар ва коллектив ишига раҳбарлик қилишдан узоқлашиб штат ва молия интизоми жиддий бузилишига йўл қўйганликлари, коллективда носоғлом ўзаро муносабатларни вужудга келтиришга кўмаклашиб, ўзларини партия ташкилоти назоратидан ташқарида қўйганликлари уқтириб ўтилди. Бошланғич партия ташкилоти бюроси ва касаба союз ташкилоти бу ишда принципиал позицияда турмадилар.

Марказий Комитет Бюросининг қарори билан республика «Билим» жамияти правлениеси раисининг биринчи ўринбосари ўртоқ У. А. Абдураззоқов партия сафидан чиқарилиб, вазифасидан озод қилинди. Республика «Билим» жамияти правлениеси раисининг ўринбосари КПСС аъзоси И. В. Володинга учет карточкасига ёзиш шарти билан қаттиқ виговор эълон қилинди ва у ҳам ўз вазифасидан озод этилди.

Партия турмуши нормаларини бузганлиги, раҳбарларнинг ғайриқонуний ҳаракатларига йўл қўйиб берганлиги учун республика «Билим» жамияти партия бюросининг секретари ўртоқ Г. Ф. Сосновскаяга учет карточкасига ёзиш шарти билан қаттиқ виговор эълон қилинди. Тошкент шаҳар партия комитетига партия ташкилотининг секретари сифатида ундан фойдаланиш мақсадга мувофиқ ёки мувофиқ эмаслигини кўриб чиқиш топширилди.

Топширилган иш участкасидаги камчиликларни бартараф этиш юзасидан ўз вақтида чоралар кўрмаганлиги, партия ташкилотини назарписанд қилмаганлиги ва шахсий ишини кўриб чиқиш чоғида иккиюзламачилик қилганлиги учун республика «Билим» жамияти правлениеси илмий секретари вазифасини ижро этувчи КПСС аъзоси ўртоқ С. Б. Исломовага виговор эълон қилинди, ундан эгаллаб турган вазифасида фойдаланиш мақсадга мувофиқ эмас, деб топилди.

Марказий Комитет Бюроси партиявий ишнинг, иқтисодий ва социал ривожланишнинг бошқа бир қанча масалаларини муҳокама этиб улар юзасидан қарорлар қабул қилди.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ БОШ СЕКРЕТАРИ М. С. ГОРБАЧЕВНИНГ ҲИНДИСТОНГА ҚИЛАДИГАН ВИЗИТИ ТЎҒРИСИДА

Ҳиндистон Бош министри Р. Ганди ва Ҳиндистон ҳукуматининг таклифига биноан КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев 1986 йил ноябрь ойининг охирларида расмий дўстлик визити билан Ҳиндистонга боради.

М. С. Горбачевнинг бўлажак визити иккала мамлакат ва халқлар ўртасидаги мавжуд қалин ва дўстона муносабатларнинг ифодаси бўлиб, олий даражадаги Совет — Ҳиндистон учрашувлари анъанасига янги ҳисса бўлиб қўшилади. Иккала томон бу визитга икки томонлама муносабатлардаги шонли воқеа ва халқаро тинчлик ҳамда ҳамкорликни мустаҳкамлаш юзасидан бизнинг иккала давлатимиз ва уларнинг раҳбарлари учун муштарак бўлган вазифаларни амалга ошириш борасидаги катта қадам сифатида жуда зўр аҳамият бермоқда.

ЖАДАЛЛАШТИРИШ СТРАТЕГИЯСИНИНГ МАҚСАДИ—ХАЛҚ ФАРОВОНЛИГИНИ ОШИРИШ

КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленуми олға сурган ҳамда партия XXVII съездида якдиллик билан маъқулланган мамлакатнинг социал-иқтисодий ривожланишини жадаллаштириш концепцияси барча совет кишиларини тўлқинлантириб, янги ижодий куч-ғайрат уйғотди. Партиямиз халқнинг революцион руҳига чуқур ишончини намойиш этиб, дадил сиёсий программани таклиф қилди, бу программанинг амалга оширилиши социалистик жамиятимизнинг ҳар томонлама тараққий этишини, меҳнаткашлар фаровонлиги муттасил юксалиб боришини таъминлайди.

14 ноябрь куни Ўзбекистонда бўлиб ўтган ягона сиёсий кунда шу ҳақда гапирилди. У «Республика социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштириш — халқ фаровонлигини оширишнинг энг муҳим йўли» мавзусига бағишланди. Докладчилар саноат корхоналари, қурилиш, колхозлар ва совхозлар, илмий муассасалар ва ўқув юртлари коллективларида, аҳоли истиқомат жойларида сўзга чиқиб, 70-йилларда ва 80-йилларнинг бошларида мамлакат экономикасида турғунлик юз берганлигини айтдилар. Унинг оқибатида иқтисодий ўсиш ва социал соҳани ривожлантириш топшириқлари бажарилмай қолди. Партия юз берган аҳволдан жиддий хулосалар чиқариб олди ҳамда ноқулай тенденцияларни қатъий бартараф этиш, социал-иқтисодий ривожланишни барқарор жадаллаштириш йўлига ўтди. Империализмнинг айниқса Америка империализмининг айби билан халқаро вазият ғоят кескинлашган, қуролланиш пойгаси авж олдирилган, уруш хавфи кучайган вазият ҳам шуни тақозо этди. Жадаллаштириш йўли мамлакатимиз иқтисодий ва мудофаа қобилиятини янада мустаҳкамлашга, кишилар турмушининг сифат жиҳатидан яхшиланиши учун шарт-шароитлар яратишга кўмаклашиши керак.

Докладчилар кенг маънода жадаллаштириш деганда нималар тушунилишини батафсил изоҳлаб бердилар. Фан ва техника ютуқларини кенг жорий этиш, бошқарув, меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг формаларини такомиллаштириш негизида ишлаб чиқаришни ҳар томонлама интенсивлаш йўли билангина етилган муаммоларни ҳал этиш мумкинлиги уқтирилди.

> **Ягона сиёсий кун**

Сўнгги вақтда Ўзбекистонда иқтисодий ўсиш суръатларини ошириш тенденцияси кўзга ташланмоқда. Бироқ, бир қанча муҳим тармоқларни ривожлантиришда жиддий камчиликлар ва нуқсонлар мавжуд. Ҳар бир коллективда иш натижаларини ошириш имкониятлари борлиги таъкидлаб ўтилди. Партия, совет ва жамоат ташкилотлари, хўжалик раҳбарлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети III пленуми қарорлари асосида меҳнаткашларни камчиликларни тугатишга сафарбар этишлари, социалистик мусобақани ташкил этишни такомиллаштиришлари, ҳалол ва виждонан қилинган меҳнатни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашлари, идеология ишининг самарадорлигини оширишлари керак.

Партия фаолиятининг олий мақсади — халқ фаровонлигини оширишдир. Ўн иккинчи беш йилликка белгиланган социал программанинг ҳаётга жорий этилиши халқ фаровонлигини сифат жиҳатидан янги босқичга кўтаради. Беш йилликда турмуш шароитини яхшилашга сарфланадиган ресурслар ҳажмини икки баравар кўпайтириш, аҳоли жон бошига реал даромадларни 1,6—1,8 баравар ошириш кўзда тутилмоқда. Ягона сиёсий кунда республикамизда меҳнатга ҳақ тўлашни такомиллаштириш юзасидан амалга оширилаётган ишлар кенг ёритилди. Ходимларни моддий рағбатлантириш ҳажми «Ҳар кимдан қобилиятига яраша, ҳар кимга — меҳнатига яраша» тақсимот принципига қатъий мувофиқ равишда уларнинг қўшган конкрет меҳнат ҳиссаларига тобора мустаҳкам боғлиқ бўлади. Ўзбекистон меҳнатчилари бутун совет халқи каби бу йилги топшириқларни муваффақиятли уддалаш, республика социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштириш программасини амалга ошириш билан боғлиқ бўлган вазифаларни ҳал этишга муносиб ҳисса қўшиш учун зўр ғайрат билан меҳнат қиладилар, деб ишонч билдирилди.

Ягона сиёсий кунда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аъзолари ва аъзоликка кандидатлари, республика Компартияси Ревизия комиссиясининг аъзолари, область, шаҳар, район партия комитетларининг, бошқа сайлаб қўйиладиган партия органларининг секретарлари, совет, жамоат ташкилотларининг, республика министрликлари ва идораларининг раҳбарлари коллективлар олдида доклад қилдилар.

Ягона сиёсий кунда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолари ва аъзоликка кандидатлари иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

ОБЛАСТЬ МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ

БЎКА

✦ **ҲАМЗА номли колхоз пахтакорлари зиммага олган социалистик мажбуриятларини бажардилар. Қабул пунктларига топширилган хом ашёнинг умумий миқдори 6620 тоннага етказилди. Бу пландагидан 550 тонна кўпдир. Ҳосилдорлик колхоз бўйича 31,5 центнерга етди.**

✦ «КЎКОРОЛ» совхозининг 3-бўлими пахтакорлари дастлабки довондан ошдилар. Мавжуд 536 гектар майдондан жами 1255 тонна «оқ олтин» йиғиштириб олинди. Ҳосилдорлик анча ошди. Бўлимнинг Бахши Искандаров, Сарвар Бахриев, Файзулла Мирзаахмедов бошлиқ бригадаларида 25—30 центнерни ташкил этди.

ОҚҚЎРҒОН

✦ **ПАХТА йиғим-терими давом этаётган шу кунларда район маданият уйининг «Наврўз» бадиий ҳаваскорлик ансамбли колхоз ва совхоз клублари, дала шийпонларида тез-тез бўлиб концертлар намойиш этмоқда. 13 ноябрь куни ансамбль «Ленинобод» колхозининг 6-бригадасига борди.**

✦ УМУМАН бу йилги пахта йиғин-терими даврида 119 та бадиий ҳаваскорлик ва концерт бригадалари, 864 та кўчма кутубхона областимиз колхоз ва совхозларида дала меҳнаткашларига маданий хизмат кўрсатди.

«ОҚ ОЛТИН» ХИРМОНИГА

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 14 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — районлар, иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта, учинчи устун — мавсум бошидан буён, тўртинчи устун машина терими — бир кунлик, бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Чиноз	0,03	119,09	—	108,05
Янгийўл	0,04	110,26	—	95,22
Ўрта Чирчиқ	0,01	108,42	—	118,35
Пискент	0,01	108,35	—	96,24
Коммунистик	0,06	103,61	—	111,30
Бекобод	0,06	101,92	—	81,59
Бўка	0,17	99,48	—	95,47
Ғалаба	0,12	99,46	—	108,67
Оққўрғон	0,20	99,32	—	94,88
Область бўйича:	0,09	104,03	—	99,48

ДЕҲҚОН БЎЛСАНГ ШУДГОР ҚИЛ!

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ШУДГОРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 14 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида)

Бўстонлиқ	72,5
Коммунистик	69,3
Оржоникидзе	59,4
Тошкент	58,1
Чиноз	57,7
Оҳангарон	56,0
Паркент	54,2
Ўрта Чирчиқ	53,0
Калинин	49,7
Янгийўл	34,1
Пискент	31,7
Ғалаба	31,5
Оққўрғон	20,9
Бекобод	19,9
Бўка	18,6
Область бўйича:	38,8

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ДЕПУТАТЛИГИГА НОМЗОДЛАРНИ РЎЙХАТГА ОЛИШ ТЎҒРИСИДА

Тошкент область Чирчиқ шаҳридаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли СССР 50 йиллиги номли Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари коллективи томонидан кўрсатилган шу комбинат директори, 1936 йилда туғилган, КПСС аъзоси Мақсудов Пўлатжон Соаталиевич Ўзбекистон ССР Олий Советига сайловлар тўғрисидаги Қонуннинг 57 моддасига биноан 68-Пролетар сайлов округидан Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб рўйхатга олинди.

Тошкент область Чиноз районидаги «Чиноз» насчилик совхоз-техникум ишчи ва хизматчилари коллективи томонидан кўрсатилган Чиноз район партия комитетининг биринчи секретари, 1938 йилда туғилган, КПСС аъзоси Гришчук Владимир Гаврилович Ўзбекистон ССР Олий Советига сайловлар тўғрисидаги Қонуннинг 57 моддасига биноан 111-Олмазор сайлов округидан Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб рўйхатга олинди.

Ўзбекистон ССР Олий Советига қўшимча сайлов ўтказувчи округ сайлов комиссиялари.

КОМПЛЕКС ПЛАН АСОСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг III пленуми КПСС XXVII съезди талаблари асосида партия ташкилотлари, барча идеология муассасаларининг сиёсий-тарбиявий иш услуби ва методини тубдан қайта қуришнинг аниқ йўл-йўриқларини белгилаб берди. Пленумда таъкидланганидек, эндиликда ғоявий-ахлоқий тарбияни, меҳнат тарбиясини йўлга қўйишга нисбатан янгича ёндошувларни ишлаб чиқиш, унинг ташкилотчилик ва хўжалик ишлари билан узвий бирлигига эришиш, партиянинг бунёдкорлик режаларини амалга оширишга қодир бўлган кишиларни тарбиялаб вояга етказиш соҳасида собитқадамлик билан иш олиб бориш зарурати туғилмоқда.

Комбинат партия комитети ўз ишини янги талаблар асосида қайта қуриб, бир қатор тадбирий чораларни амалга оширмоқда. Жумладан, идеология ишларини яхшилаш бўйича комплекс планлар тузилиб чиқиляпти. Шу план асосида барча ишлаб чиқариш участкаларида ва турар-жойларда лекция-суҳбатлар уюштирилмоқда. 4 нафар сиёсий докладчи, 78 сиёсий ахборотчи, 153 агитатор партия ғояларини омма онгига сингдиришда актив иштирок этмоқда.

Кейинги йилларда сиёсий маориф ва иқтисодий таълим системасини қайта қуриш бўйича ҳам дастлабки қадамлар ташланди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети қарорига биноан ўтган йили сиёсий ўқув ва иқтисодий таълим системасида ўзига хос эксперимент қўлланди. Ишонч билан айтиш мумкинки, бу тажриба ҳар жиҳатдан ўзини оқламоқда. Машғулотларнинг мазмуни нисбатан бойиди, назария билан амалиётнинг муштараклиги таъминланди, тингловчилар активлиги ўсди.

Янги талаблар асосида тингловчилар сони коммунистик меҳнат зарбдорлари ҳисобига анча кўпайди. Ўқув жараёнида конкрет ишчи ўринларида меҳнатни ташкил этиш, фан-техника ютуқларини жорий қилиш, рационализаторлик ва ихтирочилик ҳаракатини кенгайтириш билан боғлиқ масалалар атрофлича ўрганилди. Шу боисдан ҳам корхонамизда техника ижодкорлари сафи тобора кенгайиб бормоқда. Улардан тушган таклифларни ишлаб чиқаришга жорий этиш йўли билан ўтган йили салкам 800 минг сўмлик иқтисодий фойда олдик.

Тингловчиларда техника ижодиётига қизиқиш уйғотишда пропагандистларнинг роли катта бўлаяпти. Партия, комсомол сиёсий маорифи ва иқтисодий таълим системасида 171 пропагандист тингловчиларга билим бераяпти. Ўтган йилги ўқув машғулотлари давомида улар амалий машқларга кўпроқ эътибор бердилар. Йил давомида 1324 та амалий машғулот ўтказилди, 168 та реферат ҳимоя қилинди. Айниқса пропагандистлардан 8-цех бошлиғи Б. Нурматов, 9-цех бошлиғининг ўринбосари С. Пиримқулов, 5-цех мастери В. Бурхонов ва бошқа мутахассислар раҳбарлик қилган группаларнинг тингловчилари техникани тараққий эттиришда актив қатнашдилар. Мутахассислар ишчиларни иқтисодий жиҳатдан янгича фикрлашга, кам харажат билан кўп маҳсулот ишлаб чиқаришга ўргатмоқдалар.

Айни пайтда меҳнаткашлар ўртасида лекция пропагандасини жонлантириш билан боғлиқ тадбирлар ҳам изчил амалга оширилмоқда. Шу йилнинг ўтган даври мобайнида жадаллаштириш стратегияси, қайта қуриш самаралари, ёш авлодни тарбиялашда оила, мактаб ва меҳнат коллективининг роли темаларида ҳамда халқаро аҳволга оид 400 га яқин лекциялар уюштирилди. Уларни неча минглаб ишчилар тингладилар, ўзларини қизиқтирган кўпгина саволларга жавоб олдилар.

Ҳозирги кунда металлурглар маданият саройи оммавий-сиёсий ишлар марказига айланган. Бу ерда турли хил клуб ва тўгараклар ишлаб турибди. Сарой активларининг ташаббуси билан яқинда «Ватан мудофаасига тайёр бўл!» деган темада кеча уюштирилди. Кечага ҳарбий хизматни ўтаб келган ва йигитлик бурчини адо этиш учун Совет Армияси сафига чақирилган ўғлонлар, ветеран жангчилар таклиф этилди. Ёшлар кекса авлод вакилларининг жонли ҳикояларини тинглаб руҳландилар, улар бошлаган жанговар ишларга ҳамиша содиқ бўлишга ваъда бердилар. Цехларда эса ёшларни Совет Армияси сафига кузатиш маросимлари ўтказилмоқда. Бундай тадбирлар ёшларни ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялашга катта ёрдам беряпти.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети III пленуми қарорлари—ҳаётга!

КПСС Марказий Комитетининг клуб муассасалари ва спорт иншоотларидан фойдаланишни яхшилаш юзасидан қабул қилган қарори асосида меҳнаткашларнинг дам олишини яна ҳам мазмунли уюштириш чораларини кўряпмиз. Кейинги пайтларда физкультура ва спорт билан шуғулланувчилар сафи яна ҳам кенгайди. Ҳозир «Сплав» спорт клубида 3,5 мингга яқин ишчи, инженер-техник ходим ўз оила аъзолари билан шуғулланмоқда. Оилавий спартакиадалар ўтказиш, бригада аъзоларининг коллектив стартларини уюштириш яхши анъанага айланмоқда. Кейинги пайтларда корхонамиз ишчи ва хизматчилари истиқомат қилаётган микрорайонларда ҳам спорт мусобақалари ўтказилаяпти.

Идеологик ва сиёсий-тарбиявий ишларнинг намунали йўлга қўйилиши хўжалик вазифаларини муваффақиятли ҳал этишга ёрдам беряпти. Комбинатимизда меҳнат қилаётган барча ишчи ва хизматчилар социалистик мусобақанинг у ёки бу формасига жалб этилган. Мусобақага ҳар ойда, айрим участкаларда эса ҳар 10 кунда якун ясаб бориляпти. Умуман бизда мусобақа 30 хил йўналишда ўтказиляпти. «Энг яхши комсомол-ёшлар коллективи», «Энг яхши ёш ишчи», «Ўз касбининг устаси», «Энг яхши мураббий» деган номлар учун ўтказилаётган мусобақалар ёшлар ва устозлар активлигини яна ҳам оширишга, улар ўртасидаги муносабатларни мустаҳкамлашга ёрдам бермоқда. Бундан ташқари Қизил бурчакларни жиҳозлаш, цехларда эстетикани жорий этиш, оммавий-соғломлаштириш ишларини йўлга қўйиш бўйича ҳам кўрик-конкурслар ўтказилмоқда.

Лекин омма орасида олиб борилаётган тарбиявий ишлар айрим соҳаларда ҳали ҳам кутилган натижаларни бермаяпти. Шу йилнинг ўзида 20 дан кўпроқ ишчи хушёрхонага тушди. Улар орасида комсомол аъзоларининг ҳам борлиги ташвишлидир.

Ишчилар учун муносиб ўринбосарлар тайёрлаш, умумий таълим мактаблари билан меҳнат коллективлари алоқасини мустаҳкамлаш соҳасида ҳам қўшимча тадбирлар кўриш зарурлигини сезмоқдамиз. Лекция пропагандаси, сиёсий ва иқтисодий ўқув самарадорлигини ошириш бўйича белгиланган тадбирларнинг бир қисми айрим коммунистларнинг масъулиятсизлиги билан бажарилмай қолаяпти.

В. ЕРМОЛЕНКО,
Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати партия комитетининг секретари.

Коммунист Эркин Шокаримов бошлиқ бригада тўқувчилари йилни муваффақиятли якунлашга ҳаракат қилмоқдалар, «Учқун» тўқимачилик-галантерея ишлаб чиқариш бирлашмасида бу коллективга ўхшаш илғорлар сони ой сайин ошиб боряпти. Суратда: бригада бошлиғи Э. Шокаримов ўз аъзолари билан.

М. Нуриддинов фотоси.

• Булар ҳақида кам ёзилган

ОБИ-ҲАЁТ ПОСБОНЛАРИ

«ГИДРОСПЕЦСТРОЙ» бошқармасининг Ангрен участкаси бурғиловчилари Оҳангарон сув омборидан тўғон қаърига сизиб ўтган сув манбаларини излашади.

— Омборнинг асосий қисми ҳисобланган тўғон ички емирилишдан сақланиши керак, — деди ветеран ишчи, участка проходкачиси Халил Маматов. — Шунинг учун омборнинг атрофида емирилишнинг олдини олувчи бурғилаш ишларини ўтказиб туриш зарур. Акс ҳолда инсонга бўйсунишни истамай, заминнинг заифлигидан фойдаланиб қолган бу дайди сув чатта зарар келтириши мумкин.

Қаттиқ кучланиш билан ҳаракатланаётган оғир ускуна бутун агрегатни силкитиб юборади. Гўё ер қаъридаги қалин тош деворга урилгандек. Бундай қаттиқ қатламларда кун бўйи иккиуч метргина чуқурлик забт этилади. Бундай дақиқаларда ҳар бир бурғиловчидан аниқ ҳисоб-китоб, юксак маҳорат талаб қилинади.

— Бурғиловчилар кўпчилик эмас, — дейди участка мастери Артур Линд. — Лекин уларнинг кундалик меҳнатлари қанчалик муҳимлигини биргина факт билан исботлаш мумкин. Оҳангарон сув омборида 170 миллион кубометрдан ортиқ обиҳаёт сақланади. Областимиздаги минглаб гектарлик экин майдонлари шу омбор суви билан суғорилади.

Б. КАКАРУНОВ.

РУС ТИЛИНИ ПУХТА ЎРГАНАЙЛИК

ИМКОНИЯТЛАР ЕТАРЛИ

Тошкент шаҳридаги 70-мактабда рус тили чуқурлаштирилган программа асосида ўқитилади. Бунинг учун мактабда етарлича база яратилган. Бу ерда бешта рус тили ва адабиёти кабинети ташкил қилинган бўлиб, улардан бири лингофон қурилмаси ёрдамида дарс ўтишга мослаштирилган. Хоналарда машғулотлар учун зарур бўлган турли техника воситалари, кўргазмали қуроллар, атоқли адиблар овози ёзиб олинган магнитофон ленталари, дарс темаларига оид сюжетларни акс эттирувчи кинолenталар бор.

Ўқитувчилардан Лола Нормуҳамедова, Заҳро Норматова, Мавлуда Дадақўзиева, Ўлмас Файзиевалар болаларга рус тили ва адабиётидан дарс беришда бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар. Айниқса, республика рус тили ва адабиёти институтини имтиёзли диплом билан битириб, шу мактабда 14 йилдан бери ишлаб келаётган Ўлмас Файзиева ишчанлиги, ташаббускорлиги, изланувчанлиги билан ажралиб туради. У фақатгина ўқитиш жараёнидан эмас, балки дарсдан ташқари машғулотлардан ҳам унумли фойдаланишга интилади.

Ў. Файзиева бошчилигидаги синф ўқувчиларидан тузилган агитбригада «Бахтли болалик», «Рус тилини севамиз», «Биз тинчлик истаймиз», «Бахтли ҳаётимиз учун партияга минг раҳмат» каби адабий композицияларни рус тилида тайёрлаб 11-«Висотстрой» трести бинокорлари, Вакцина ва зардоб илмий-тадқиқот институти коллективи, Тельман номли, «Бодомзор», «Боксер» маҳаллаларида ўтказилган учрашувларда ижро этиб берди.

Педагогнинг «Дўстлик нима?», «Партия ва ҳукуматимизнинг муҳим ҳужжатларини ўқувчилар онгига сингдириш методикаси», «Рус тили дарсида атеистик тарбия» каби мавзуларда ўтказган очиқ дарслари ҳам аъло баҳоланган.

Ўлмас Файзиеванинг яқинда III даражали Меҳнат Шуҳрати ордени билан мукофотланганлиги ҳам касбга меҳр қўйиб, тинимсиз изланиши самарасидир.

С. СУЛТОНОВ.

16 НОЯБРЬ—ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ВА АГРОСАНОАТ КОМПЛЕКСИ ҚАЙТА ИШЛОВЧИ САНОАТ КОРХОНАЛАРИ ХОДИМЛАРИ КУНИ

ДАДИЛ ҚАДАМЛАР

ОБЛАСТЬ АГРОСАНОАТ КОМИТЕТИ РАИСИНИНГ БИРИНЧИ ЎРИНБОСАРИ Р. НУРМАТОВ БИЛАН СУҲБАТ

— КПСС XXVII съезди қарорлари асосида қишлоқ хўжалигига раҳбарликни қайта қуришга киришилганига, агросаноат бирлашмалари иш бошлаганига ҳам анча вақт бўлиб қолди. Ўтган давр мобайнида областимизда бу соҳада қандай ишлар амалга оширилди? Қандай муҳим ўзгаришлар рўй берди?

— Айни кунларда комитетимизда салкам 400 киши меҳнат қилмоқда. Бизга бевосита бўйсунадиган ва вақти-вақти билан ҳисоб бериб турадиган корхона ва ташкилотларнинг сони хўжаликлар билан биргаликда қўшиб ҳисобланганда 400 тага етади. Шу жумладан, мустақил давлат саноат корхоналари 75 та, булардан ташқари комитет қошида совет тузилган бўлиб, унинг составига ғалла маҳсулотлари ишлаб чиқариш область корхонаси, область сув хўжалиги, молия, коммунал хўжалик, матлубот жамияти бўлимлари сингари мустақил ташкилотлар киритилган. Шунингдек 40 га яқин турли хил ташкилот раҳбарлари ҳам совет аъзоси қилиб олинган.

Фаолиятимиз структурасига келганда шуни айтиш керакки, барча штат ва бўлимлар қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш билан яқиндан ва амалда шуғулланишни кўзда тутиб тузилган. Ҳар бир бўлимга конкрет бир соҳа бириктилган. Масалан, биринчи бўлим деҳқончилик ишлаб чиқариши ва маҳсулотни қайта ишлаш билан шуғулланади. Ўз навбатида бўлимнинг составида соҳалар бўйича иш олиб борадиган тармоқлар мавжуд бўлиб, булар пахтачилик, сабзавотчилик, мевачилик, чорва озуқаси етиштириш, ер тузиш, мелиорация ва уруғчилик масалалари билан шуғулланадилар.

Булардан ташқари, иқтисодий бўлим комитет фаолиятида муҳим ўрин эгаллайди. У планлаштириш, меҳнатга ҳақ тўлаш, хўжаликларда ҳисоб-китоб ишларини юритишга оид масалаларни ҳал этади. Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш, капитал қурилиш, коммунал ва маиший хизмат, механизация ва электр таъминоти, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлаш ва саноат маҳсулоти етиштириш, шаҳар аҳолисини мева-сабзавот маҳсулотлари билан таъминлаш ишларини амалга оширадиган, бўлимлар зиммасига ҳам катта вазифалар юклатилгандир. Ҳар бир бўлимнинг етакчи раҳбари айни пайтда комитет раисининг ўринбосари ҳисобланади, улар мавсум ва давр талабидан келиб чиққан ҳолда бўлимлар ишига бошчилик қиладилар, уларнинг меҳнатини маълум бир мақсадга йўналтириб турадилар.

Қишлоқ хўжалигига раҳбарликнинг такомиллаштирилиб, қайта қурилаётган бу услуби, айтиш мумкинки, ўзининг ижобий натижаларини бермоқда. РАПОлар ва уларда меҳнат қилаётган мутахассисларнинг роли, масъулияти, мустақиллиги ортиб, ишлаб чиқариш билан конкрет ва амалда шуғулланиш учун кенг истиқболлар очилмоқда, буни 1986 йил якунлари ҳам кўрсатиб турипти. Қийин шароитда пилла плани анча ошириб бажарилди. Давлатга пахта сотиш бўйича қўшимча мажбурият ҳам адо этилди. Мева-сабзавот, ўтган йилдагига қараганда кўп бўлди. Картошка, узум планлари ҳам зиёдаси билан ўринланди. Давлатга чорвачилик маҳсулотлари сотиш ўтган йилдагига қараганда анча илдам суръатлар билан бормоқда.

— Маълумки, ҳар қандай хўжаликнинг фаолиятига унинг иқтисодий қуввати, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини реализация қилиш ҳисобига олинаётган соф даромаднинг миқдори, демакки, хўжалик аҳлининг турмуш фаровонлиги қай даражада юксалиб бораётганлигига қараб баҳо берилади. Яшириб ўтиришнинг ҳожати йўқ. Бизда кўпгина хўжаликлар гарчи план ва мажбуриятларини бажарсалар-да, бироқ иқтисодий жиҳатдан заиф бўлиб қолаверадилар. Сизнингча, бунинг сабабларини қандай изоҳлаш мумкин?

— Мутахассислар и м и з кўпчиликни ўйлантириб келаётган бу масала билан астойдил қизиқиб, қуйидаги хулосаларга келдилар. Гап шундаки, аксарият хўжаликлар йил бошида хўжаликни юритиш бўйича тузиб олинган молиявий планларга қатъий амал қилмайдилар. Ҳар бир мавсумдаги ишлар тугаллангач дарҳол якун чиқармайдилар. Бухгалтерия ходимлари, ревизия комиссиялари бўлаётган сарф-харажатлар ўринлими, ўринсизми, бу билан астойдил қизиқмайдилар. Агротехника тадбирларининг амалга оширилишида сон орқасидан қувиб, сифатни унутадилар. Бунинг натижасида планда кўзда тутилмаган харажатлар ниҳоятда кўпайиб кетади ва йил охирига бориб улар ҳамма тармоқларга тақсимланади. Шу туфайли соф фойда камайиб кетади.

Кейинги йилларда биз бу соҳадаги нуқсонларни тугатиш юзасидан бирмунча ишларни амалга оширдик. Бунда РАПОларнинг роли катта бўлмоқда. Бу йил кўпгина колхозларда биринчи сорт пахта салмоғи кўпайди.

Лекин афсуски, ҳали бир қатор РАПОлар хўжаликларда ҳисоб-китоб ишларининг йўлга қўйилишига яхши раҳбарлик қилмаяптилар. Аҳволни, эришилаётган натижаларни вақти-вақти билан чуқур таҳлил қилмаяптилар, демак, улар ўз ишларини қайта қурмай ҳамон эскича ишлаяптилар. Кўп ҳолларда эса область агросаноат комитетига ишониб, иш юритмоқдалар. Хусусан, Оҳангарон, Янгийўл районлари фаолиятида ана шундай камчиликлар сезилмоқда.

Бўка районидаги Мичурин номли колхозда саккиз ой давомида маҳсулот ишлаб чиқаришга 163 минг сўм ортиқча харажат сарфланишига йўл қўйилган. Бу хўжаликда чорвачиликдан 43 минг сўм зиён кўрилди. Бир центнер гўштнинг таннархи 965 сўмга тўғри келди. Оққўрғон районидаги «Озод», Ғалаба районидаги «Ленинград» колхозлари, Бекобод районидаги «Авангард» совхозларида ҳам сарф-харажатлар кўпайиб кетганлиги сабабли етиштирилаётган маҳсулотларнинг таннархи қиммат бўлиб қолмоқда. Область агросаноат комитети, хусусан унинг иқтисодий бўлими бу муаммони ҳал этиш учун ҳали кўп иш қилиши керак. Биз ҳисобчи бухгалтерлар, айниқса ревизия комиссияларига бўлган талабчанликни оширишимиз даркор.

— Сиз билан кўпроқ аграр сектордаги ишлар ҳақида гаплашдик. Қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари билан савдо қилувчи ташкилотларга раҳбарлик қандай бормоқда? Ҳар йили хўжаликлар билан бундай ташкилотлар ўртасида шартномалар тузилади, лекин бу шартномалар баъзан тўла-тўкис бажарилмайди, оқибатда айни пишиқчилик кезларида хўжаликлар маҳсулотларини вақтида топширолмай сарсон бўладилар. Бу йил ҳам шундай воқеалар содир бўлди. Деҳқонда айб нима? Бу масалаларни ҳал қилиш учун келгусида қандай тадбирлар кўриш керак?

— Илгарилари шаҳар аҳолисини мева ва сабзавот билан таъминлашга дахлдор корхона ва савдо ташкилотлари яъни «Ташплодоовошчторг» бевосита бизга бўйсунмас эди. Қайта қуришдан сўнг улар агросаноат комплекси системасига киритилди. Натижада улгуржи савдо ташкилотлари ва қабул пунктлари ҳаётга анча яқинлашдилар. Улар хўжаликлар билан бевосита мулоқотда бўлиб, маҳсулотни тўғридан-тўғри даланинг ўзидан қабул қилиб олиб, савдо қилишни йўлга қўя бошладилар. Демоқчиманки, бу соҳада бироз силжиш бор. Шаҳар аҳолисини аввалги йиллардагига қараганда анча сифатли, янги узиб олинган сабзавот ва мева билан таъминлаш мумкин бўлиб қолди. Кўпгина колхоз ва совхозлар эса ўзларининг фирма магазинлари орқали етиштирган маҳсулотларининг бир қисмини аҳолига етказиб бераётганликлари ҳам мақбул иш бўлди.

Лекин бу соҳада ҳали камчиликлар, ҳал этилиши зарур бўлган муаммолар кўп. Биз хўжаликларнинг асосий диққат-эътиборини аҳолига бутун йил давомида бир меъёрда ва сифатли маҳсулот етказиб бериш имкониятига эга бўлишларига қаратмоғимиз керак. Амалда эса кўп ҳолларда бунга эришилмаяпти. Авжи пишиқчилик пайтида савдо расталарида бир хилдаги маҳсулот, дейлик, карам ёки помидор ҳаддан зиёд кўпайиб кетади, нима бўлади, денг, табиийки, савдо ташкилотлари бундай маҳсулотларни қабул қилмай қўядилар, қайта ишловчи корхоналар эшиги олдида ҳам маҳсулотни топширолмай сарсон бўлиб юрган хўжалик вакилларини учратасиз. Бундай аҳволдан қутулиш учун нима қилиш керак? Қайта ишловчи саноат корхоналари қувватини ошириш билан амалда шуғулланишимиз зарур.

Иккинчидан, ҳар бир хўжалик фаолиятига уларнинг маҳсулотлар ассортименти бўйича планларини бажаришига қараб баҳо бериш зарур. РАПОлар бу масалада ташаббускорликни ўз қўлларига олишлари, назоратни кучайтиришлари талаб этилади. Шаҳардаги йирик-йирик магазинлар ва «Ташплодоовошчторг» омборларида, албатта, замонавий ускуналар билан жиҳозланган совутгич механизмлари бўлганига нима етсин! Ана шунда у ё бу магазин ёки қабул пункти пишиқчилик пайтида узлуксиз келиб турадиган маҳсулотни тўхтатмай қабул қилиб олиш ва уларнинг бир қисмини кеч куз ва қишда чиқариб сотиш учун сақлаш имкониятига эга бўлади. Ўз-ўзидан муаммолар ҳал этилади.

Аҳолига сифатли маҳсулот керак. Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» ва Карл Маркс номли колхозлар РАПО мутахассислари ёрдамида бу соҳада яхши иш бошлаганлар. Уларда помидор, бодринг, сингари маҳсулотларни сaралайдиган машиналар ишга туширилган. Яхшиси аҳолига, бундайроғи эса қайта ишловчи саноат корхоналарига етказиб берилади. Биз келгусида бундай тажрибани кенг оммалаштиришни кўзда тутмоқдамиз.

— Булардан кўриниб турибдики, агросаноат бирлашмаларида қайта қуриш ишлари давом этяпти. Уларнинг мавқеи, роли тобора ошиб боряпти. Лекин назаримизда булар катта ишнинг бошланиши, холос. Ҳали ҳам РАПО яхши ишламаяпти, ўз йўлини тополмаяпти, партия комитетлари уларнинг иши билан шуғулланмоқдалар, деган гаплар қулоққа чалинмоқда. Бунга нима дейсиз? РАПОларнинг ролини ҳар жиҳатдан кучайтириш учун қандай муаммоларни ҳал қилиш керак?

— Ҳақиқатан ҳам агросаноат комплекси ишини қайта қуриш бўйича дастлабки дадил қадамлар қўйилди. Бу энг аввало пахтачиликка раҳбарликда ўз ифодасини топмоқда. Бу жиҳатдан Чиноз, Бекобод, Ўрта Чирчиқ районлари агросаноат бирлашмалари бирмунча тажриба тўпладилар. Тошкент район агросаноат бирлашмаси ҳам қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришига раҳбарликни тобора такомиллаштирмоқда. Бироқ Оҳангарон, Ғалаба, Орджоникидзе РАПОлари ўз ишларини жуда суст қайта қурмоқдалар. Бунга бир томондан биз ҳам айбдормиз. Уларнинг ўзларида эса ташаббускорлик, дадиллик, изчиллик етишмаяпти.

Бундан хулоса шуки, биз РАПОларга раҳбарликни тубдан яхшилашимиз талаб этилмоқда. Уларда иш олиб бораётган кадрлар талабга жавоб берадими, йўқми, буни яна бир бор текширишдан ўтказиш керак.

Биз йилни якунлар эканмиз, эришилган натижалар, қилинган ишларга танқидий нуқтаи назардан қараб, таҳлил этамиз. КПСС XXVII съезди қўйган вазифаларни муваффақиятли амалга ошириш учун изланишни, қайта қуришни давом эттирамиз. Бу йўлда эса анчагина кўп куч сарфлашга тўғри келади. Бу эса бизни чўчитмаслиги керак.

Суҳбатни Н. РИХСИЕВ олиб борди.

ИШ ЎРНИГА... БАҲОНА

БИР МАВЗУДА УЧИНЧИ МАРТА

Газетанинг шу йил 19 февраль сонида «Редакцияга хат» рубрикаси остида «Мактаб қачон битади?» деб номланган корреспонденция эълон қилинган эди. Унда Чиноз районидаги Навоий номли колхоз территориясида қуриш учун 1979 йилдаёқ лойиҳаси тайёрланган 624 ўринли мактабнинг пойдеворига ҳамон бирорта ғишт қўйилмагани ҳақида куюнчаклик билан ёзилган эди. Мазкур бино қурилишини ўз зиммасига олган райондаги 21-МПМК қурилиш ташкилотининг собиқ раҳбарлари Ғ. Н. Набиев ва В. Е. Ким ишчи кучи етишмаслиги, объектларнинг кўплиги, тупроқни шиббалайдиган экскаватор бор-йўғи биттaлигини баҳона қилишганди.

Кўп ўтмай газетанинг 11 апрель сонида яна шу мавзуга қайтилди. Халқ депутатлари Чиноз район Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари В. Коршунов редакцияга йўллаган мактубда мактаб қурилиши 1986 йил планига киритилганлиги, 1987 йилда эса қурилиш тугалланиб, мактабни фойдаланишга топширишга мўлжалланаётгани айтилганди.

Орадан ярим йилдан кўпроқ вақт ўтди. Қурилишда бирор ўзгариш юз бердими? 1982 йилда қурила бошланган ва 790 минг сўм ажратилган бу объектда хозирги пайтгача қурувчилар 71,1 минг сўмлик иш бажаришди, холос. Шу йилнинг тўққиз ойи давомида эса атиги 21 минг сўм маблағ ўзлаштирилди. Ваҳоланки йил давомида бу сумма план бўйича 167 минг сўмни ташкил қилиши керак. Ҳозирги пайтда мазкур қурилишда 21-МПМКнинг мавжуд 89 қурувчисидан фақат беш киши ишламоқда. Бундай сусткашлик оқибатида мактабнинг 1988 йилда ҳам фойдаланишга топширилиши гумон бўлиб турибди.

21-МПМКнинг яқинда тайинланган янги бошлиғи А. Х. Қодиров ҳам баҳона излашда собиқ раҳбарлардан қолишмаяпти. У ҳам минорали кранлар билан таъминланмагани, тупроқни шиббалайдиган агрегатлар, қурилиш материалларн етишмаслигини рўкач қилиш билан овора.

Чиноз район партия, совет ташкилотлари бу фактларга қачонгача лоқайд қарашаркин? Ёки улар бу қурилиш қандай аҳволда эканлигини билишмасмикин? Ҳар эҳтимолга қарши қурилиш объектининг бугунги кўринишини ўзида акс эттирган фотосуратларни уларнинг эътиборига ҳавола қиламиз. Зора ушбу фотоҳужжатларни кўргач, район раҳбарлари-ю, бу қурилишга жавобгар бўлганлар ўз ишларида бурилиш ясасалар...

О. НУРУШЕВ.
Автор фотолари.

Фотоайбнома

«БИР ТАКЛИФ ТАҚДИРИ»

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

Газетанинг 15 октябрь сонида босилган юқоридаги сарлавҳали мақолада Янгийўл шаҳар савдо идораси раҳбарларининг омборхоналардаги иш жараёнини механизациялашга лоқайдлиги, тайёр рационализаторлик таклифини икки йилдан бери расмийлаштирмаётгани танқид қилинган эди.

Мақолада Янгийўл шаҳар савдо идорасининг директори В. Дадаевдан жавоб олинди. Унда мақола савдо идораси ҳамда 2-сабзавот омбори коллективи ўртасида муҳокама қилинганлиги айтилган. Келтирилган танқидий фикрлар текширишда тўла тасдиқланган.

Пиёзни саралайдиган механизмни яратган база мудири С. А. Алимов ва электрик М. Гелманларга 23 октябрдаги буйруқ билан бир ойлик маошлари миқдорида мукофот пули берилган.

Бундан ташқари, базани оталиққа олган завод ёрдамида картошка саралайдиган линия ишга туширилди. Учта электрокара ремонтдан чиқарилди. Натижада оғир қўл меҳнати механизмлар ёрдамида амалга ошириладиган бўлди. 1987 йил сабзавот тайёрлаш мавсумигача картошка саралайдиган яна битта линияни ўрнатиш учун тайёргарлик кўрилмоқда.

РЕДАКЦИЯДАН: Ниҳоят газета чиқишидан сўнг рационализаторлик таклифи авторларининг меҳнати қадрланибди. Бироқ, мақолада гап фақат авторларга мукофот пули тўлаш зарурлиги устида эмасди, бу янгиликни рационализаторлик таклифи сифатида расмийлаштириш ҳақида ҳам фикр юритилган эди. Шунингдек, муҳим бир янгиликни икки йилдан бери расмийлаштирмай, сансалорлик қилиб юрганлар аниқ кўрсатилган эди. Ўртоқ Дадаевнинг жавобида бу ҳақда ҳеч нима дейилмаган. Хўш, фактлар тўғри деб топилган бўлса бюрократларча муносабатда бўлган шахсларга нисбатан қандай чора кўрилди! Ё мукофот тўлаш ҳақидаги буйруқ билан ҳамма масала ҳал бўлдими!

Бунақа енгил-елпи жавобдан сўнг, раҳбарнинг кўтарилган масаланинг моҳиятига бўлган муносабати ўз-ўзидан кўриниб турибди.

Қолаверса, сансалорликнинг рўй беришида В. Дадаевнинг ҳам бевосита айби борлиги мақолада очиқ таъкидланганди. Биз область савдо бошқармаси, Янгийўл шаҳар партия ва совет ташкилотларининг мақолага нисбатан принципиал муносабатларини билишни истардик.

МУЛОҚОТ

Ижодкорлар бригадаси пахтакорлар ҳузурида

БУ ЙИЛГИ пахта мавсуми аввалги йиллардагидан фарқ қилади. Нимаси билан? Қайта қуриш жараёнининг муҳри терим технологиясида, бу технологияни бошқараётган одамларда ва теримни амалга ошираётган меҳнаткашларнинг онгида акс этганлиги билан. Ҳа, жойларда бу нарса аниқ-равшан кўзга ташланяпти: муваффақиятларга ҳам эришилмоқда қоқилишлар ҳам бўляпти, энг асосийси — янги авлод вакиллари ўз йўлидан кетяпти, ўз йўлини ахтармоқда. Қувончлиси, бу йўл — тўғри йўл, покиза йўл, жадаллаштириш йўли. Ижодий группа аъзолари билан қайси район ва хўжаликларга бормайлик, янги раҳбарларнинг ёшлар эканлиги диққатни тортди.

Масалан, Ўрта Чирчиқ районн бу йил мавсумда пойтахт областида учинчи бўлиб маррага етиб келди, —давлатга пахта топшириш йиллик план ва мажбуриятлари шараф билан адо этилди. Район партия ташкилотига янги, ёш секретарь Б. Камолов раҳбарлик қиляпти. Шахсан унинг ташаббуси билан ташкил этилган сиёсий группалар теримни тез ва соз ўтказишга салмоқли таъсир кўрсатганини райондаги учрашувларда кўпчилик тилга олди, бу илғор тажриба тўғрисида газетамизда илгарироқ батафсил ёзилган эди.

Шоирлар, санъаткорлар ва журналистлардан иборат ижодий группа шу райондаги Куйбишев номли колхознинг Холбиниса Туйчибоева бошлиқ 7-бригадаси дала шийпонига ташриф буюрганида туш вақти эди. Ижод аҳли билан учрашувга муштоқ колхозчилар, ҳашарда қатнашаётган шу ерлик юқори синф ўқувчилари тушликдан сўнг дарахтлар соясидаги сўри-каравотларда ҳордиқ чиқаришмоқда эди. Улар учун қўш байрам: Улуғ Октябрь байрами, меҳнат ғалабаси байрами — район ҳам, колхоз ҳам, бу бригада ҳам пахта тайёрлаш планини бажарган, энди эса чаноқлардаги сўнгги граммлар йиғиштириб олинмоқда...

— Халқимизда яхши удум бор, — деди учрашувни кириш сўзи билан очган Ўзбекистон халқ шоири Туроб Тўла, — қаерда яхшилик бўлса, кимки зафар қучса у табрикланади, муборакбод этилади. Биз ҳам сизни байрам билан, зафар билан муборакбод этгали келдик!

Шундан сўнг навбат санъкорларга берилди. Хушовоз хонанда Олимжон Орифжонов дилрабо қўшиқларини бошлади. Сўнг янграган шўх куй ва қўшиқлар оҳангига раққоса Зуҳра Қодирова хиром этди. Бу оҳанглар қалб торларини қитиқлаган тингловчи — томошабинлар беихтиёр чапак чалиб, қўшиққа жўр бўлдилар, завқи кўксини тўлқинлантирган 15-мактаб директори Тамара Абдухақимова ўртага тушиб, рақсда Зуҳрахон билан баҳслашди. Уларга колхозчилар қўшилишди, дала шийпони рақс саҳнасига айланди. Бу ниҳоятда табиий, жонли саҳна эди...

Навбат — шеърхонликка.

— Мен ҳозиргина бу шийпонга қадам қўйётиб юрагимда ажиб бир қадрдон туйғу кўтарилганини ҳис этдим, — деди Ўзбекистон ёзувчилар союзи пропаганда бюросининг ходими, шоир Султон Ҳолбек. — Сабаби, мен ҳам эсимни мана шунақа дала шийпонида таниганман, пахтакор фарзандиман. Буни айтишимнинг боиси — сизнинг бугунги ғалабангиз осон қўлга киритилмаганини юракдан ҳис қилаётганимдан.

Сўнг у ўзининг меҳнат ва муҳаббат мавзуларидаги янги шеърларидан ўқиб берди.

Ўзбекистон ёзувчилар союзининг Тошкент области бўйича вакили Абдумутал Ҳамроевнинг янги шеърларини, Ўрта Чирчиқ район «Машъал» газетаси редакторининг ўринбосари, иқтидорли шоир Ҳамид Норқуловнинг «Чавандоз», «Америкалик ўзбекнинг армони» сарлавҳали шеърларини тингловчилар гулдурос қарсаклар билан қарши олишди. Тошкентлик таниқли киноактёр, сатира ва юмор устаси Владимир Аркадьевич Лапиннинг чиқиши даврага айниқса жон киритди. Унинг ичакузди юморлари қаҳ-қаҳ уриб кулган пахтакору ҳашарчиларга маъқул бўлди.

Бу ерда ҳозир бўлган тракторчи Қундуз Адашбоев ўзбек халқ классик қўшиғини куйлай бошлаганида ажиб бир тароват ва салобат олис-олисларга таралди, қўшиқ сеҳри, жозибали, ширадор ва жарангдор овоз сеҳри меҳмону мезбонларни ром этди.

— Тракторда зерикмаслик учун ҳиргойи қилиб юрамиз-да, — деди Қундуз ака саволга тутганимда камтарлик билан.

— Шундай санъатдан фақат тракторни баҳраманд қилиш инсофдан эмас-ку, — дейман ҳазил аралаш.

— Йўқ, колхозимиз ансамблида ҳам қатнашаман, турли йиғинларда концерт бериб турамиз...

Қундуз Адашбоев санъатига тан берган санъаткорлар ҳам, санъатнинг билимдони Туроб Тўла ҳам унинг қўшиқлари аудиториясини кенгайтиришни маслаҳат бердилар, бу борада керакли ёрдам кўрсатишни айтдилар... Қундуз Адашбоев чорак асрдан бери тракторчи, етти фарзанднинг отаси. Бу йилги мавсумда 300 тонна «оқ олтин»ни даладан қабул пунктларига ташиб берди...

Суҳбатни қайта қуришдан бошлаган эдик. Бу борада мазкур колхоздаги эътиборли бир факт: колхоз раиси Солижон Тожиев ўттиз олти ёшда, партком секретари Саидмуҳаммад Абдуллаев ўттиз уч, бош агроном Ахрор Ғофуров йигирма беш ёшда. Ҳаммаси шу ерлик, демак шу ернинг пасти—баландини биладиган, бу ерни қадрлайдиган кишилар. Бу йил, дастлабки йилда, айрим қийинчиликлар билан бўлса-да, хўжалик коллективи планни шараф билан бажарди. Ҳеч ким раҳбар бўлиб туғилмайди, ҳамма ҳам бирдагина яхши раҳбар бўлиб кетавермайди. Раҳбарлик — билим, қобилият, санъат, ниҳоят — тажриба. Бу хислату фазилатларни бирлаштириш учун вақт керак, машаққатли меҳнат керак. Дастлабки йилнинг гувоҳлиги кўрсатаяптики, янги авлод раҳбарлар бу машаққатлардан қўрқмайди, шараф билан енгиб ўтади!..

Эртаси куни ижодий группа аъзолари Пискент районидаги «Гулистон» колхози меҳнаткашлари ҳузурига ташриф буюриб, уларни ҳам Октябрь байрами ва меҳнат ғалабаси билан муборакбод этдилар, хўжалик ҳаёти билан яқиндан танишдилар. Бу ерда ҳам қайта қуриш кўзга ташланиб турибди. Раҳматхон Соипов район партия комитети қишлоқ хўжалик бўлимининг мудири вазифасида ишлаётганида, уч йил муқаддам у билан райкомда суҳбатлашган эдим.

Терим мавсуми, кабинетидаги диванга оқ ғилофли ўрин тўшалган... Бу йил саратон керагидан ортиқ саҳийлик қилиб юборди, — деганди у ўшанда куйиниб,— «Гулистон» колхозининг ерлари тошлоқ — сув ушламайди: ғўзаларнинг тагидан сув жилдираб оқиб турса ҳам, улар иссиқдан шалпайиб тушаверади. Бу, албатта, ҳосилга салбий таъсир кўрсатди...

Буни қарангки, яқинда терим мавсуми арафасида Р. Соипов худди мана шу колхозга раис қилиб тайинланди. Ўзи билан тенгдош, район газетасида редактор ўринбосари бўлиб ишлаган Эргашали Абдуллаев партком секретари. Бу янги, ёш раҳбарлар бошлиқ хўжалик ҳам бу йил зафар маррасига ўз вақтида етиб келди. Раис деганда камида эллик-олтмиш ёшни қоралаган, қорин қўйган, басавлат ёҳуд мўйлабдор киши кўз олдимизга келишига ўрганиб қолганимиздanми, ихчам, хипча бу йигитларни раис курсисида кўришнинг ўзи ҳам янгиликка ўхшайди. Энг муҳими, улар янги бўлишига қарамай оёғида маҳкам турганини, қадамини билиб босиб, сўзларини қисқа ва лўнда, ишонч билан гапираётганини кўриш қувончлидир. Булар — қайта қуриш даври бўлган бугуннинг ва эртанинг раҳбарлари. Хўжалик планининг муваффақиятли бажарилишида бригадирлар Исмат Сарибоев, Манноп Мусаев, Абдунаби Арслонов, механизаторлардан Нуриддин Ҳайдаров, Саъдулла Деҳқонов, илғор теримчилар Бусалима Эшматова, Мавжуда Жўраевалар салмоқли ҳисса қўшишди.

Ижодий бригада аъзолари уларни шеър ва қўшиқлар, жозибадор рақслар, илиқ сўзлар билан қутладилар. Бу гал юқорида номлари аталган ижодкорлар сафига «Звезда Востока» журналининг бўлим мудири, шоир Михаил Гребенюк қўшилди. Меҳнатни, муҳаббатни улуғловчи шеърлар оромбахш қўшиқларга, латофатли рақсларга, кулгиларга уланиб кетди!..

Ижодий бригадаларнинг ўзини ҳам қайта қуриш занжиридаги бир янги ҳалқа дейиш мумкин. Улар илгариги агитбригададан фарқ қилиб, меҳнаткашларга фақат маданий хизмат кўрсатибгина қолмай, ҳозирги партия сиёсатининг тарғиботчилари ҳам бўлиб, омма билан мулоқот қилмоқдалар. Байрам арафасида бундай бригадалар республикамизнинг барча областларида меҳнаткашлар билан суҳбатларда бўлишди, бир-бирларининг дилларидаги қувончли гаплардан воқиф бўлишиб севинишди.

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ.

ҚИШЛОҚ ҚУРИЛИШИ МУАММОЛАРИ

КАМЧИЛИКЛАР КЎП, ҚАЧОН ТУЗАТИЛАДИ?

«УЗАГРОПРОМСТРОЙ» республика бирлашмасининг Тошкентдаги 1-трести қурувчилари фақат шу йилнинг ўзидагина пойтахт области қишлоқларида 36 миллион сўмликдан кўпроқ қурилиш-монтаж ишларини бажариб, умумий фойдали майдони 40 минг квадрат метрни ташкил қилган турар-жой бинолари, 3800 ўқувчига мўлжалланган бир неча мактаб, 800 ўринли болалар боғчалари ҳамда 400 бош йирик қорамол боқиладиган молхоналар қуриб фойдаланишга топширишлари керак. Шунингдек трест коллективи бу йил Янгийўлда қурилаётган пойафзал фабрикаси биноси, Оржоникидзе районидаги Тузел посёлкасида қурилаётган уруғ саралаш маркази ва бошқа қатор объектларни муддатидан илгари фойдаланишга топширишни кўзда тутмоқда.

— Шу боисдан биз барча ишни ишлаб чиқаришни қайта қуришдан бошладик — дейди трест бошқарувчиси Р. Умаров — Даставвал одатдаги кам сонли ва кам қувватли коллективларни тугатиб, улар ўрнига 15—25 ишчидан иборат йириклаштирилган комплекс бригадалар туздик. Шунингдек махсус монтаж ишлари билан шуғулланадиган ихтисослаштирилган кўчма колонналаримиз сонини ҳам бирмунча кўпайтирдик, ва шу каби бир қатор амалий-тадбирий ишларни амалга оширдик. Бу тадбирлар халқ хўжалиги аҳамиятига молик бўлган бир қатор объектларни фойдаланишга топшириш план-топшириқларини вақтида бажаришга ёрдам берди.

Кези келганда шуни ҳам айтиш керакки, трест давлат капитал маблағлари ва қишлоқ меҳнаткашларининг ўз жамғармалари ҳисобидан турар-жой барпо этиш борасида графикдан орқада қолмоқда. Аниқроғи, тўққиз ойлик пландаги 32 минг 148 квадрат метр ўрнига саккиз ой мобайнида 24 минг 531 квадрат метр уй-жойлар фойдаланишга топширилди. Иш шу йўсинда давом этаверса, йиллик планнинг барбод бўлиши ҳеч гап эмас. Янгийўл районидаги 2-механизациялашган кўчма колоннада қурилиш-монтаж ишлари ҳажми ва объектларни ишга тушириш бўйича белгиланган планлар доимий равишда бажарилмаяпти. Колоннада меҳнат унумдорлиги паст, олинаётган иш ҳақи фонди ундан ошиб кетаётганлиги туфайли муттасил зарар кўрилмоқда. Худди шундай аҳвол 64-механизациялашган кўчма колонна ва хўжалик ҳисобидаги участкада ҳам содир бўлмоқда. Ана шу учала коллективнинг айби билан ўтган ярим йил давомида пландаги 5 минг квадрат метрдан кўпроқ ҳажмдаги турар жой бинолари фойдаланишга топширилмади. Аҳвол шундай аянчли бўлишига қарамай бу коллективларда ишни ташкил этишнинг энг оддий қоидаларига ҳам риоя қилинмаётганлиги эса жуда таажжубланарлидир. Тартиб-интизомни мустаҳкамлаш ҳақида-ку, гапирмаса ҳам бўлади.

Бу камчиликларни бартараф қилмай туриб план-топшириқларини вақтида бажарилиши ҳақида гап бўлиши мумкин эмас.

А. ЗОКИРОВ,
«Узагропромстрой» бирлашмаси матбуот марказининг мухбири.

ХАЛҚАРО АҲВОЛ

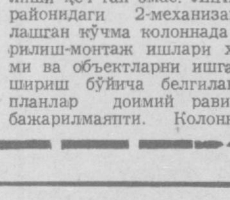

ЖАҲОН ШАҲАРЛАРИ ВА ПОЙТАХТЛАРИДА

● **ДЕҲЛИ.** Ҳиндистон пойтахтида Ҳиндистон билан Совет Иттифоқи ўртасида 1987 йилги товар обороти тўғрисида протокол имзоланди. Унда Ҳиндистон-Совет савдосининг ҳажмини анча кўпайтириш кўзда тутилган. Ҳиндистон савдо министрлиги билан СССР ташқи савдо министрлигининг делегациялари ўртасида Деҳлида ниҳоясига етган музокаралар чоғида иккала томон товар обороти тўғрисидаги янги Ҳиндистон-Совет протоколи иккала мамлакат ўртасидаги анъанавий алоқаларни янада мустаҳкамлашга кўмаклашади, деб мамнуният изҳор этди.

● **ПАРИЖ.** Франциянинг жанговар касаба союз маркази—умуммеҳнат конфедерацияси ўнглардан иборат кўпчилик ҳукуматининг социал таъминот системасини қисқартириш режаларига қарши норозилик белгиси сифатида 27 ноябрь куни меҳнаткашларнинг умуммиллий ҳаракатлари кунини ўтказишга қарор қилди. Умуммеҳнат конфедерацияси конфедерал бюросининг бугун бу ерда эълон қилинган баёнотида таъкидланишича, ўнгларнинг меҳнаткашлар турмуш даражасини оширищ, социал муаммоларни ҳал этиш тўғрисидаги сайловолди ваъдалари аслида меҳнаткашларни кўплаб ишдан бўшатишдан, социал ғалабаларни қўпоришдан иборат бўлиб қолмоқда. Бошдан кечирилаётган кризиснинг ҳамма қийинчиликларини меҳнаткашлар зиммасига юклашга уринмоқдалар. Умуммиллий ҳаракати куни Франция меҳнат аҳлининг йирик капитал ҳужумига зарба бериш, ўз ҳуқуқларини қаттиқ туриб ҳимоя қилиш соҳасидаги азму қарорини намойиш этади, деб таъкидланади ҳужжатда.

● **НЬЮ-ЙОРК.** АҚШ Совет Иттифоқи билан ҳар қандай музокараларни фақат «зўравонлик позицияда туриб» олиб бориши лозим, деган фикр Пентагон бошлиғи Каспар Уайнбергернинг Нью-Йоркда СССР билан муносабатларга ёндашув хусусида сўзлаган нутқида бош мавзу бўлди. Ҳарбий министр республикачилар партияси хотин-қиз аъзоларининг миллий клубида сўзлаган шу нутқида: АҚШ «бирон-бир музокараларни бошлашдан аввал кучли бўлиши керак», деди. Рейган маъмуриятининг Рейкьявикдаги Совет-Америка учрашувида ноамалий позицияда турганлигини оқлашга уриниб, у музокараларнинг моҳиятини бузиб кўрсатишга яна бир бор уриниб кўрди.

(ТАСС, 13 ноябрь).

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

● **МАНАГУА.** Никарагуа миллий ассамблеясининг раиси Карлос Нуньес Қўшма Штатларни айблаб, у оппозициядаги партиялардан ассамблеяга сайланган аъзоларни Никарагуанинг янги конституцияси лойиҳасини муҳокама қилишда бундан буён қатнашишдан бош тортишга мажбур қилишга уринмоқда, деб айтди. Сандиночилар миллий озодлик фронти ва бошқа сиёсий партияларнинг депутатлари асосий қонун лойиҳаси — республика тарихидаги биринчи чинакам демократик конституция қоидаларининг учдан икки қисмини маъқулладилар. АҚШнинг Манагуадаги элчихонаси, деди Карлос Нуньес, Конституция лойиҳасини муҳокама қилиш «қонуний эмас», деган гапни исботлаши лозим бўлган сохта ҳужжатни тарқатди ва шу тариқа бир қанча депутатларни ассамблеядан чиқишга ундади.

● **ТОКИО.** Жанубий Кореядан олинган хабарларга кўра, кеча Сеулда яна ҳукумат маъмурларининг репрессияларига қарши жўшқин норозилик намойишлари бўлиб ўтди. Намойишларда 800 га яқин студент қатнашди.

«ЗАНГОРИ ЭКРАН»ДА

17 ноябрь, душанба

МТ-I. 9.00 — «Время». 9.50— Футбол шарҳи. 10.10 — «Саёҳатчилар клуби». 11.05 — Н. Носов қаҳрамонлари экранда. «Икки дўст». 12.15 «...Москвада тинчлик дарси». 12.45 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 15.50 — Концерт. 16.25 — «Горнчилар, қаердасиз!» 16.55 — «Ереван» духовой оркестри чалади. 17.25 — — Ҳужжатли фильм. 17.55 — «Онамларнинг мактаби». 18.25 — «Жадаллаштириш». 18.55 — Футбол шарҳи. 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — Ҳужжатли фильм. 19.40 — «Тош гул». Балет. 21.30 — «Время». 22.05— Катта ёшдагилар учун контрол иш. 23.10 — «Дунё воқеалари». 23.25 — Концерт. 23.45 — Бадиий гимнастика. Интервидение кубоги.

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 — Тарих. 10.05 — «Рус тили». 11.05 — Физика. 11.35 — Ботаника. 11.55 — Илмий-оммабоп фильм. 12.05 —«Шанба— ота-оналар куни». 13.00 —Ўқитувчи экрани. 13.30 — География. 14.00 — Ўқитувчига — музика сабоғи. 15.00 —«Совет Иттифоқига хизмат қиламан!» 16.00 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Ҳужжатли фильмлар. 19.15 — Теннис. Халқаро турнир. 19.45 — «Халқаро панорама». 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар!» 20.45 — Бадиий гимнастика. Интервидение кубоги. 21.30 — «Время». 22.05 — Футбол. «Динамо» (К) — «Жальгирис».

УзТВ-I. 7.25 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Салом, кичкинтойлар!» 8.00 — «Ватанимни шарафлайман». 8.10 — Ота-оналарга болалар ҳақида. 8.20 — «Тонгги тароналар». 8.30 — «Ахборот». 17.30 —Физика. 18.00 — Янгиликлар. 18.10 — «Ёшлик». 18.40 —Ҳужжатли фильм. 19.00 — «Миллионлар ленинча университети». 19.30 — «Ахборот». 19.50 — «Ёшлик планета бўйлаб одим ташлайди». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 «Время». 22.05 — «Ғаройиб бола». Кинокомедия.

УзТВ-II. 19.25 — «Шахсий мулоҳаза». Бадиий фильм. 20.40 — «Сизнинг бўш вақтингиз». 21.30 — «Время». 22.05— Фрунзе. «Ҳаёт соҳили». Бадиий фильм, 1-серия.

18 ноябрь, сешанба

МТ-I. 9.00 — «Время». 9.50— «Михайло Ломоносов». Бадиий фильм. 2-фильм, 1-серия. 10.55 — «Горнчилар, қаердасиз!» 11.25 — «Мўъжизасиз-мўъжизалар». 12.25 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 16.00 — Б. М. Кустодиев. Хатлар ва хотиралар. 16.50 — Концерт. 17.15 — «Нега ва нима учун?» 17.45 —Фортепьяно миниатюралари. 18.05 — Ҳиндистон ҳақида кинопрограмма. 18.35 — «Фан ва турмуш». 19.05 — Мультфильм. 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — Ҳужжатли фильм. 20.20 —«Михайло Ломоносов». 2-фильм, 1-серия. 21.30 — «Время». 22.05 — Концерт. 23.20 — «Дунё воқеалари». 23.35 — Шахмат. — Жаҳон биринчилиги якунлари. Г. Каспаров — А. Карпов.

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 — Физика. 10.00 — Француз тили. 10.55 — Илмий-оммабоп фильм. 11.05 — Эстетик тарбия. 11.35 — География. 12.05 — Шахмат мактаби. 13.10 — Катта ёшдагилар учун контрол иш. 14.40 — Педагогик мерос. 15.20 — Компьютер билан диалог. 15.50 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Волейбол. Халқаро турнир. 19.20 — «...16 ёшгача ва ундан катталар». 20.05 — Концерт. 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар!» 20.45 — Реклама. 20.50 —«Здоровье». 21.30 — «Время». 22.05 — «Жиноят қидирув бўлимининг инспектори». Бадиий фильм. 23.30 — Мини-футбол. Халқаро турнир.

УзТВ-I. 7.25 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Салом, кичкинтойлар!» 8.00 — «Пионер телетайпи». 8.10 — Телефильм. 8.20 — «Тонгги тароналар». 8.30 — «Ахборот». 16.35 — Эстетика асослари. 17.10 — Телефильм. 17.25 — Ботаника. 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Мультфильм. 18.35 — «Тенгдош». 19.10 — «Шаҳар, отам ва мен». 19.30 — «Ахборот». 19.50 — «Хат ва ҳаёт». 20.20— Телефильм. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Ҳинд киноси саҳифалари». 21.30 — «Время». 22.05 — Сатирик новеллалар». 22.55 — «Бугун оламда нима гап?»

УзТВ-II. 19.15 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Хоккей. «Бинокор»—«Молот». 20.45 — Фильм-концерт. 21.00 — «Тошкент областининг юксак «оқ олтин» хирмони учун». 21.30— «Время». 22.05 — Фрунзе. «Ҳаёт соҳили». Бадиий фильм., 2-серия.

19 ноябрь, чоршанба

МТ-I. 9.00 — «Время». 9.50— «Михайло Ломоносов». Бадиий фильм. 2-фильм, 1 ва 2-серия-лар. 12.10 — 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.10 — Б. М. Кустодиев. Хатлар ва хотиралар, 2-кўрсатув. 16.45 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 17.15 —«Ҳаракат хавфсизлиги учун». 17.20 — Концерт. 18.00 —«...16 ёшгача ва ундан катталар». 18.45 — Экологик кундалик. 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — ССР Иттифоқи Олий Советининг депутатлари ҳикоя қиладилар. 19.40 — «Ракета қўшинлари ва артиллерия куни». 19.55 — Е. Шекалев қўшиқлари. 20.15 — «Михайло Ломоносов». 2-фильм, 2-серия. 21.30 — «Время». 22.00 — Концерт. 22.25 — Ёзувчи В. Распутин ҳузурида меҳмонда. 23.15 — «Дунё воқеалари». 23.30 — «Белорус манзаралари».

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 — География. 10.05 — Немис тили. 11.05 — Астрономия. 11.35 — Умумий биология. 12.05 — С. Есенин лирикаси. 13.10 — Табиатшунослик. 13.30 —Жамиятшунослик. 14.00 — И. А. Бунин. Ҳаёти ва ижоди. 15.30 — Ўқувчиларга физиология ва гигиена ҳақида. 16.00 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Волейбол. Халқаро турнир. 19.20 — «Узоқ Шарқ». Киножурнал. 19.30 — «Қишлоқ янгиликлари». 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар!» 20.50 — Илмий-оммабоп фильм. 21.00— Ритмик гимнастика. 21.30 — «Время». 22.00 — «Хайрлашув». Бадиий фильм. 23.40 —«Мангуликка айланган лаҳзалар».

УзТВ-I. 7.25 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Салом, кичкинтойлар!» 8.00 — «Студентлар ҳаёти». 8.20 — «Тонгги тароналар». 8.30 — «Ахборот». 8.50 — Телефильм. 16.35 — Математика. 17.05 — Телефильм. 17.30 — Ўқитувчи экрани. 18.00 — — Янгиликлар. 18.15 — Мультфильмлар. 18.45 — Бугун — Ракета қўшинлари ва артиллерия куни. 19.00 — Концерт. 19.30 — «Ахборот». 19.50 — «Ёдгорлик» 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Пахтакорлар, Сизлар учун!» 21.30 — «Время». 22.00 — «Тошкент ва тошкентликлар». 22.45 — Ҳужжатли фильм.

УзТВ-II. 19.15 — «Унутилмас сатрлар». 19.40 — «Совет хотин-қизлари». 20.20 — «Пионер телетайпи». 20.30 — Ритмик гимнастика. 20.50 — Телефильм. 21.00 — «Қишга қандай тайёргарлик кўрилмоқда?» 21.30 — «Время».

Душанба. 22.05 —Концерт.

20 ноябрь, пайшанба

МТ-I. 9.00 — «Время». 9.45 — «Михайло Ломоносов». Бадиий фильм. 2-фильм. 2 ва 3-сериялар. 12.15 ва 13.00 — Янгиликлар. 15.15 — Ҳужжатли фильмлар. 16.25 — «Шахмат мактаби». 16.55 — «Биз билан бирга, худди биздек, биздан ҳам яхшироқ бажар». 17.55 — Поэзия. 18.40 — Сўзни амалда иш билан оқла. 19.10 — «Дунё воқеалари». 19.25 —Футбол. Европа чемпионати саралаш матчи. ГДР — Франция. 20.10 — «Михайло Ломоносов». Бадиий фильм. 2-фильм, 3-серия. 21.30 — «Время». 22.05 — Катта ёшдагилар учун контрол иш. 23.30 — «Дунё воқеалари». 23.45 — «Дунё ва ёшлар».

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — «Қишлоқ хўжалиги» киножурнали. 9.35 — Драматургия ва театр. 10.20 — Испан тили. 10.50 — Илмий-оммабоп фильм. 11.05 — Жамиятшунослик. 11.35 — Зоология. 12.00 — «Фан ва турмуш». 13.00 — Табиатшунослик. 13.20 — XVIII аср рус санъати. 13.50 — Тарих саҳифалари. 14.50 — «Етти солдатча». Бадиий фильм. 16.00 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.40— «Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун». 19.10 — «Жаҳон музика маданияти хазинасидан». 20.00 — Ритмик гимнастика. 20.30 —«Хайрли тун кичкинтойлар!». 20.45 — Тўпли хоккей. Европа кубоги. 21.30 — «Время». 22.05 — «Амакимнинг туши». Бадиий фильм.

УзТВ-I. 7.25 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Салом, кичкинтойлар!». 8.00 — «Беш йиллик одимлари». 8.10 — Телефильм. 8.20 — «Тонгги тароналар». 8.30 — «Ахборот». 8.50 — Телефильм. 16.35 — Илмий-оммабоп фильм. 17.05 — Телефильм. 17.30 — География. 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Мультфильм. 18.30 — Болалар учун концерт. 19.00 — «Ёшлик». 19.30 — «Ахборот». 19.50 — «Хўжасизликка — йўл йўқ!». 20.20 — Телефильм. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Тил — маданият кўзгуси». 21.20 — Телефильм. 21.30 — «Время». 22.05 — «Музикали панорама». 23.15— «Бугун оламда нима гап?»

УзТВ-II. 19.15 — «Ватан мадҳи». 20.15 — Реклама. 20.25 — «Дала, ҳовли юмушлари». 20.50 — Телефильм. 21.00 — Беш йиллик: одамлар ва ишлар. 21.30 — «Время». 22.05 — Фрунзе. «Ҳаёт соҳили». Бадиий фильм. 3-серия.

21 ноябрь, жума

МТ-I. 9.00 — «Время». 9.45 — «Михайло Ломоносов». Бадиий фильм. 2-фильм, 3-серия. 11.05 — «Дунё ва ёшлар». 11.40 — «Денис мактабга борди». 12.10 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 16.10 — Концерт. 16.35 — «Рус тили». 17.10 — Н. Носов қаҳрамонлари экранда. «Билмасвой қуёшли шаҳарда». 18.25 — Ҳужжатли фильм. 18.45 — «Ҳамдўстлик». 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — Хизмат кўрсатган спорт мастери Ю. Власов билан учрашув. 21.00 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.00 — Катта ёшдагилар учун контрол иш. 23.15 — «Дунё воқеалари». 23.30 — Концерт.

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Илмий-оммабоп фильм. 9.35 — Музика. 10.05 — Инглиз тили. 11.05 — Умумий биология. 11.35 — Тарих. 12.05 — «Сиз яратган боғ». 13.10 — Катта ёшдагилар учун контрол иш. 15.05 — И. Бабель. Асарлари саҳифаларида. 16.00 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Грузин халқ қўшиқлари. 19.05 — «Жиноят қидирув бўлимининг оддий иш кунлари». Бадиий фильм. 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар!». 20.45 — Ҳужжатли фильм. 21.05 — Мини-футбол. Халқаро турнир. 21.30 — Время». 22.00 — Футбол. «Динамо» (К) — «Зенит». «Спартак» — «Нефтчи».

УзТВ-I. 7.25 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Салом, кичкинтойлар!». 8.00 — «Ёшлик». 8.20 — «Тонгги тароналар». 8,30 — Ахборот». 8.50 — Телефильм. 16.35 — Рус адабиёти. 17.05 — Болалар учун фильмлар. 17.30 — «Касблар ҳақида ҳикоялар». 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — «Халқаро ҳаётнинг актуал масалалари». 18.45 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — «Қишга ҳамма нарса тахтми?» 19.30 — «Ахборот». 19.50 — М. В. Ломоносов туғилган куннинг 275 йиллигига. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Ўзбек классик қўшиқлари. 21.30 — «Время». 22.00 — «Ахборот» танқид қилади...» 22.20 — «Довюрак рицарь Айвенго ҳақида қисса». Бадиий фильм.

УзТВ-II. 19.15 — «Оққўнгил кишилар». Бадиий фильм. 20.35 — Ритмик гимнастика. 20.55 — «Янги анъаналар — ҳаётга!». 21.30 — «Время». 22.05 — Фрунзе. «Энг асосийси — сифат».

22 ноябрь, шанба

МТ-I. 9.00 — «Время». 9.45 — «Халқ ижодиёти». 10.30 — «Шанба — ота-оналар куни». 11.00 — «Нафосат йўллари». 11.35 — Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун». 12.05 — Ҳужжатли фильм. 12.45 — Концерт. 13.25 — Ҳужжатли фильм. 13.50 — Адабий альманах. 15.10 — «Дунё воқеалари». 15.25 —«Биз Кронштатданмиз». Бадиий фильм. 17.10 — «Давр ва ўзим ҳақимда». 17.25 — «Ҳайвонот оламида». 18.25 — Концерт. 19.50 — Телетомошабинларнинг саволларига академик В. Г. Афанасьев жавоб беради. 20.20 — Мультфильм. 20.30 — СССР — Ҳиндистон телекўприги. 21.30 — «Время». 22.05 — Шанба оқшомида. 00.05 — Янгиликлар.

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Ритмик гимнастика. 10.05 — «Тонгги почта». 10.35 — Қирғизистон телевидениесининг программаси. 11.50 — Концерт. 12.40 — «Саёҳатчилар клуби». 13.35 — «Тўртта Францияга тенглашадилар». Фильм-спектакль. 15.55 — «Бизнинг уйимизда». 17.40 — Ҳуқуқ-тартибот посбонлари». 18.40 — Эртак ҳузурида меҳмонда. 20.00 —«Сиз яратган боғ». 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар!». 20.45 — «Ўсимликлар дунёси». 21.30 — «Время». 22.05 — Футбол. «Динамо» (М) — «Арарат». 22.45 — Хоккей. «Динамо» (М) — МАСК.

УзТВ-I. 7.25 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Салом, кичкинтойлар!». 8.00 — Мактаб ўқувчилари учун. 8.10 — Ҳужжатли фильм. 8.20 — «Тонгги тароналар». 8.30 — «Ахборот». 8.50 — Телефильм. 9.00 — «Время». 9.40 — «Янги китоблар». 10.00 — «Врач маслаҳати». 10.10 «Ўзбекистон спорти». 10.40 — «Ёш олимлар телеклуби». 11.10 — Театр учрашувлари». 12.10 — «Буни ҳамма билиши ва уддалаши керак». 18.05 — Мультфильм 18.25 — «Санъат ғунчалари». 18.55 — «Мактаб ислоҳоти амалда». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Оламга саёҳат». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Назм ва наво». 21.30 — «Время». 22.05 — «Назм ва наво» (давоми). 22.55 — Ҳужжатли фильм.

ДУШАНБА. 18.20 — «Пионерлар маршда». 18.50 — «Лайлакча». Бадиий фильм. 19.30 — «Новости». 19.50 — «Яна бир ўгит». Телетеатр. 20.30 — «Ахбор». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — «Сўзни амалда иш билан оқла». 22.55 — «Оддий воқеа». Бадиий фильм.

23 ноябрь, якшанба

МТ-I. 9.00 — «Время». 9.45 — Ритмик гимнастика. 10.15 — «Фан ва техника». 10.25 — «Спортлото». 10.35 — «Будильник». 11.05 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 12.05 — «Тонгги почта. 12.35 —«Саёҳатчилар клуби». 13.35 —«Музикали киоск». 14.05 — «Қишлоқ янгиликлари». 15.05 — «Здоровье». 15.50 —«Союзмультфильм». 17.10 — Концерт 18.15 — Цирк. 19.05 — Халқаро панорама. 19.50 —«Михайло Ломоносов». Бадиий фильм. 3-фильм. 1-серия. 21.30 — «Время». 22.05 — Театр ва адабиёт ҳақида ҳикоялар. 23.30 — Л Забилляста куйлайди 00.05 —Янгиликлар.

МТ-II. 9.00 — «Зарядкага сафланинг!». 9.15 — «Баҳор» халқ рақс ансамбли ижро этади. 9.40 — «Рус тили». 10.10 — «Объектив». 11.05 — Концерт. 11.35 — «Зориле» пойафзал бирлашмаси ҳақида кўрсатув. 12.20 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 12.50 — Болалар учун фильм 14.15 — «Мунозара клуби». 15.15 — «Спорт ва шахс». 15.45 — «Мўъжизасиз-мўъжизалар». 16.45 — Ҳужжатли фильм. 18.00 — «Революция туфайли туғилган». Бадиий фильм, 2-фильм. 19.15 — «Жаҳон музика маданияти хазинасидан». 20.10 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар!. 20.45 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — «Изловчилар». Бадиий фильм.

УзТВ-I. 7.25 — Ритмик гимнастика. 7.50 — Ҳужжатли фильмлар. 8.20 — «Тонгги тароналар». 8.30 — «Ахборот». 8.50 — Телефильм. 9.00 — «Время». 9.40 — «Биргаликда куйлаймиз». 10.00 — «Шахмат мактаби». 10.35 — «Истеъдод». 10.55 — Озарбайжон телевидениесининг программаси. 12.40 — «Бойчечак. 13.10 — «Камера фош этади. 14.20 — «Реклама». 18.05 — «Гаврош». Спектакль. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Сиҳат-саломатлик». 20.15 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Эстрада концерти. 21.30 — «Время». 22.05 — «Инсон ва замин». 22.35 — «Далада ишлаётганлар, Сизлар учун!».

ФРУНЗЕ. 16.05 — Мультфильмлар. 16.30 — Фильм-концерт. 17.00 — Жадаллаштириш. 17.50 — Қирғизистонда чавандозлик мавсуми якунларига доир. 18.35 —Эстрада куйлари ва оҳанглари. 19.05 — Халқаро панорама. 19.50 — Телефильм. 20.05 — Реклама. 20.10 — «Халқлар дўстлиги — адабиётлар дўстлиги». 21.00 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — «Серафим Полубес ва Ерда яшовчи бошқалар». Кинокомедия.

ДАМ ОЛИШ СОАТЛАРИДА

КИМ ЭРТАНИ ЭТАДИ БУНЁД...

ШОИР Маъруф Жалил «Мен сизни севардим», «Раҳмат, одамлар», «Сени ўйлаб», «Нотаниш йўллар», «Қўшиқ иштиёқи», «Мен сув ичган дарёлар», «Паризодим» сингари шеърий китобларнинг муаллифи сифатида эътибор қозонган. У бундан ташқари, Ш. Петефи, Л. Украинка, Е. Евтушенко, А. Дементьев каби таниқли шоирларнинг шеърларини, Я. Илёсовнинг «Суғдиёна» романини ўзбек тилига таржима қилди.

Маъруф Жалил айни кунларда туркум шеърлар ва достонлар яратиш устида изланмоқда. Биз шоирга янги ижодий парвозлар тилаймиз!

БАХТ ҲАҚИДА

Сен соғломсан, қўлда касбу кор,
Юрак тўла орзуларинг бор.
Ваъда бериб, маҳлиё этиб
Бахт турибди олдингда кутиб.
Уйланмаган йигитсан ҳозир,
Бир қиз этар кўнглингни асир.
«Бахт — мана, шу, соҳибжамолим,
Ёлғиз шунда, дейсан, иқболим».
Кўзинг ундан ўзгани кўрмас,
Қулоғингга бошқа гап кирмас.
Парво қилмай йилнинг фаслига
Интиласан унинг васлига.
Дадил бўлсанг, етасан бир кун,
Илк ташналик топади якун.
Кўрасанки, бахт эмас бу ҳам,
Ҳаётингда яна недир кам.
Отанг қуриб берган ҳовли бор,
Сигир-бузоқ ва севикли ёр...
Бола-чақа бўлади пайдо,
Лекин кўнглинг тўлмайди асло.
Яна недир қилмоқ истайсан,
Ҳақиқатни билмоқ истайсан.
Турмуш тугал бўлмоғи мушкул,
Тер тўкасан, тугал бўлсин ул.
Умр ўтиб боради аста,
Сен яшайсан ўша ҳавасда.
«Мен ҳам уни йиллаб кутардим,
Гар йўлиқса маҳкам тутардим.
Ҳаётимни қилса ҳам адо,
Чиқармасдим қўлимдан асло».
Тажрибасин қилганча пайванд
Шундай деган битта донишманд.
Нолиб юрар баъзилар кунда.
«У ундоғу, мен бундоқ» дея.
Сен бахт излаб, нолиш билмайсан,
Ҳеч кимсага ҳасад қилмайсан.
Шундан сенга ихлосим баланд,
Эй, беғараз, одил донишманд!

ЎЗИНИ ЭҲТИЁТ ҚИЛУВЧИЛАРГА

(«Фаолиятсиз одам» туркумидан)

Бировга оғирим тушмасин, дедим,
Ишхонага бердим бутун кучимни.
Умидларим катта,
Навқирон эдим,
Бари ўтиб кетди,
Ўртар ичимни.

Ҳамма каби маош кунларин кутиб
Умрим ўтганини сезмай қолибман.
Меҳр тилаганга жон фидо этиб,
Ўрнига билмадим,

Недир олибман.
Ишдан сўнг камолот,
Софликни куйлаб
Билмабман, куч кетиб бир кун
толишим.

Сен эса юрасан ўзингни ўйлаб,
Камроқ ишлаб,
Кўпроқ фойда олишни.

Сенинг ҳам одамдай яшагинг келар,
Роҳат кўргинг келар жон қийнамасдан.
Аммо алдаб кетар қуруқ орзулар,
Ҳаёт ялқовларни сийламас экан.

Агар сен ўзингни қилсанг эҳтиёт,
У эҳтиёт қилса ўзини...
Ким эртани этади бунёд,
Олға силжитади тузумни?!

Маъруф ЖАЛИЛ.

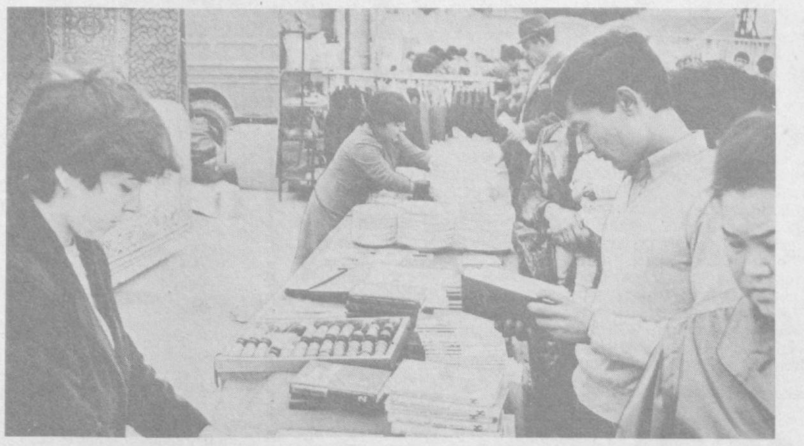

- Шеърият мухлисларига
- Ижодий сафар натижаси
- «Қизил изтопарлар» клублари фаолиятидан
- Яхши анъана

Стадионда байрам

Оржоникидзе районидаги «Қибрай» стадионида оммавий спорт байрамларини ўтказиш яхши анъанага айланиб қолди. Бундай пайтда район спорт марказига ёшу қари бирдек ошиқадилар. Чунки бу ерда ўтказиладиган тадбирлар барча учун қизиқарли ва мазмунли ўтади.

Яқинда уюштирилган маданий спорт байрами ҳам шундай бўлди. Бадиий ҳаваскорлик коллективларининг янги концерт программаларига волейбол, стол тенниси, шахмат, тош кўтариш бўйича турнирлар, курашчи ва самбочиларнинг намунали чиқишлари уланиб кетди. Байрам сўнггида футбол майдонига район чемпионлари — «Қизил Ўзбекистон» колхозининг футболчилари ҳамда ветеран спортчилар тушдилар. Бу учрашувда ёшлар ғалаба қилган бўлсаларда лекин ветеранлар ҳамон бардам эканликларини исботладилар.

Суратларда: маданий-спорт байрамидан лавҳалар.

В. Ан фотолари.

ТАФАККУР ГУЛШАНИ

◆ ИЛЛАТ ва нуқсонларингни кўра-била туриб, уларни оқлайдиган ва ҳатто маъқуллайдиганларга яқин йўлама. Бундай кишилар ё лаганбордор, ё қўрқоқ, ё аҳмоқдирлар. Ҳар қандай бахтсизлик ёки кулфатда улардан ёрдам кутма.

◆ ЗАРУР гапни айтолмаганинг учун бир марта аттанг қилсанг, тилингни тиёлмаганинг учун эса минг карра аттанглайсан.

Л. Н. ТОЛСТОЙ.

◆ ТИЛ—чақмоқтош, сўз—учқун. Ҳей, гапираётган одам, эҳтиёт бўлмасанг, ўт тушиб кетиши мумкин.

Э. КАПИЕВ.

◆ КИМКИ билганини вайсаса, билмаганини ҳам гапиради.

Ф. БЭКОН.

◆ ЎЗГАЛАР сирини ошкор этиш — сотқинлик, ўз сирини ошкор этиш аҳмоқликдир.

Ф. ВОЛЬТЕР.

◆ ЎЗГАЛАР сирига қулоқ солиш — бировнинг молини гаровга олишдек гап.

М. ШАМФОР.

НИМА, ҚАЧОН, ҚАЕРДА?

● 15 ноябрь куни Ҳамид Олимжон номли маданият уйида соат 19 да ўз машғулотини бошлайдиган лекторий «Ахлоқ кодекси — барча учун қонун» деган мавзуда фикр юритади.

● Ленин районидаги «Юность» маданият уйида соат 17 да «Куз мавсуми — мафтункорлик палласи» адабий-музикали композиция намойиш этилади.

● Чилонзор районидаги Ғафур Ғулом номли маданият уйи коллективи соат 13 да экспериментал — ишлаб чиқариш автомобиль корхонаси ҳузурида концерт беради.

● Киров районидаги «Дружба» маданият уйи 247-мактабда ўтказадиган тадбир ёшларга гражданлик паспортларини тантанали топширишга бағишланган. У соат 14 да «Мен Совет Иттифоқининг гражданиман» шиори остида ўтади.

● Абдулла Қодирий номли маданият уйида соат 16 да Тошкентдаги вакцина ва зардоб илмий-тадқиқот институтининг ходимлари иштирокида «Оқ халат кийган кишилар» тематик оқшоми ўтказишга ҳозирлик кўрилди.

● 16 ноябрь куни Толибжон Содиқов номли маданият уйида «Оникс» дискотека клубининг тинчликка бағишланган маданий тадбири ўтказилади.

● Сергели районидаги Чоштепа маданият уйида соат 17 да «Маданият» маҳалласи аҳолиси учун «Бир пиёла чойга марҳамат» дам олиш оқшоми уюштирилади.

Спорт

НОМДОР ШАШКАЧИЛАР ТЎПЛАНИШДИ

Гронинген (Голландия) шаҳрида эркаклар ўртасида халқаро шашка бўйича жаҳон чемпионати старт олди. Бу турнирда 20 нафар номдор шашкачилар қатнашмоқда. СССР, Голландия, Мали, Сенегал, Бельгия, АҚШ, Суринам, Франция, Исроил, Бразилия спортчилари жаҳоннинг шахсий чемпиони унвони учун курашни бошлаб юбордилар Чемпионатда мамлакатимизнинг 5 та шашкачиси қатнашмоқда. Булар орасида тошкентлик Николай Мишчанский ҳам бор.

Биринчи турда вакилимиз — жаҳон чемпионатининг бронза совриндори ленинградлик Михаил Кореневский билан учрашиб, дуранг натижага эришди.

ҚИЛИЧБОЗЛАР БАҲСИ

Тошкентда қиличбозлик бўйича Ўзбекистон кубоги мусобақалари якунланди. Шамширчилар ўртасида тошкентлик спартакчи А. Рибаков, қиличбозлар ўртасида Тошкент армия спорт клуби вакили И. Ҳабибулин, рапирачилар турнирида самарқандлик П. Железнов ғолиб деб топилди.

ЎТИШ ТУРНИРИНИНГ ҒОЛИБЛАРИ

Келгуси йили биринчи лигада қатнашиш учун ўтказилган ўтиш турнирида «Крылья Советов» (Куйбишев), «Геолог» (Тюмень) ва «Заря» (Ворошиловград) командалари ғолиб чиқдилар. Иккинчи лиганинг бу уч коллективи биринчи лигага йўлланма олди. Сўнгги турда Халқободнинг «Соҳибкор» футболчилари «Заря» командасини 3:1 ҳисобида мағлубиятга учратди.

ОБЛАСТЬ ДОРИХОНАЛАР БОШҚАРМАСИДА

ҚУЛАЙЛИКЛАРДАН ФОЙДАЛАНИНГ

Саломатлик — туман бойлик, дейди халқимиз. Инсон соғлом экан, кайфияти чоғ, ишида унум бўлади. Шунинг учун ҳам партия ва ҳукуматимиз кишилар саломатлигини сақлашга алоҳида эътибор бериб келмоқда. Беморларни дори-дармонлар билан таъминлашдаги имтиёзлар фикримизнинг яққол далилидир. Хусусан, кейинги йиллар мобайнида сурункали касалликлар: қандли диабет, сил, асаб хасталикларига чалинганларга, Улуғ Ватан уруши инвалидлари, бир ёшга тўлмаган бемор болаларга дори-дармонлар шифокор рецепти билан бепул бериладиган бўлган. Биз ана шу имкониятлардан фойдаланишингизни яна бир бор эслатиб қўймоқчимиз.

Аҳолига қулайлик яратиш мақсадида йилдан-йилга дори-дармонлар яна арзонлаштирилмоқда. Хусусан, шахсий пенсионерлар шифокор рецепти билан дори-дармонларни 20 процент арзон нархда сотиб олишлари мумкин. Улуғ Ватан уруши қатнашчилари бўлган меҳнат инвалидлари, минимал миқдорда пенсия олувчилар, ёлғизбўй кексалар учун эса партия ва ҳукуматимизнинг қарорига биноан ўтган йил биринчи ноябрдан бошлаб шифокор рецепти билан дорихонадан бериладиган дори-дармонлар нархи 50 процент арзонлаштирилди. Фақат мазкур имтиёзлардан фойдаланадиган кишилар турар жойларидаги район ёки шаҳар социал таъминот бўлимларига мурожаат этиб, пенсионерлик дафтарчасига «дори-дармонларни 50 процент арзон нархда сотиб олишга ҳақли» деб белгилатиб олсалар кифоя.

«ПРОМЕТЕЙ» ИЗЛАЙДИ

ТАЪЗИМ БАЖО КЕЛТИРДИК

Энди эса Павловка қишлоғида унинг қизи Холбу Абдураҳмонова ўша кезларда фронтга йўл олган отасининг чеҳрасига тўя олмаганлигини эслаб йиғлайди. Холбунинг титроқ босган қўллари бир тутам гулни энг азиз кишиси қабрига қўйиши қанчалик ҳаяжонли. У жуда эрта йўқотган кишисига таъзим бажо келтириш учун келди бу ерга.

Полуботки қишлоғи. Бу ерда ҳам кичик қардошлик қабристони бор. Барчамиз оҳиста қадам ташлаб қабристон томон йўл оламиз. Бутун қишлоқ аҳолиси бизни кузатиб турибди. Худди бизга ҳамдардлик билдирмоқчидек улар ҳам маъюс, бош эгиб олишган. Бу ердаги мармар паннода ҳам юртдошларимизнинг исм-фамилияси ёзилган: Маҳмуд Раҳмонов ва Маматқул Ҳайдаров. Уларнинг иккиси ҳам Пискент районидан, Ленин номли колхозда меҳнат қилишган. Иккиси ҳам бир пайтда оиласи, фарзандлари билан хайрлашиб Ватан ҳимоясига отландилар, бир полкда елкама-елка туриб жанг қилдилар. Энди эса қабрлари ёнма-ён турибди.

Улар 221-полкда хизмат қилишган эди. Маҳмуд Раҳмоновнинг қабри тепасига унинг фарзандлари — ўғли Омон Маматов, қизлари Башорат ва Рафат, Маматқул Ҳайдаровнинг укаси Абдураҳмон Ҳайдаров келиб тўхтади.

Шу пайтда кутилмаганда қишлоқ аҳолиси тўғри биз томонга юра бошлади. Улар орасидаги кекса аёл шашқатор кўз ёшларини тўхтата олмай биздан ким эканлигимизни, қаердан келганлигимизни суриштиришга киришди. Улар жуда очиққўнгил, содда одамлар эди. Қишлоқ аҳолиси жангчиларнинг ҳокини келтириб бу ерга дафн этилган пайтларни, ўз милтиқларидан бир пайтнинг ўзида осмонга ўқ узиб ноилојликдан дўстларини ортда қолдириб яна душман кетидан йўлга тушган жангчиларни худди кечагидек эслайдилар.

Редьковка қишлоғида яна бир ҳамюртимиз Низом Исаев дафн этилган. У Ўрта Чирчиқ районидаги Терешкова номли колхоздан ҳарбий хизматга чақирилган эди. Бу ерга унинг укаси Зия Мусаев, қизи Ҳабиба Тошхўжаева келишган. Улар Низом Исаев ҳақида бир оғиз янгилик, хабар эшитишни 43 йил кутдилар. Шу йилнинг баҳорида эса «Машъал» газетаси саҳифаларида берилган эълонга кўзлари тушиб қолди...

Сосницкий районига йўл оламиз. Бу ерда Муҳаммадберди Қурбонов ва Райим Пармоновлар дафн этилган. Уларнинг иккиси ҳам Ўрта Чирчиқ районидан. Икки жасур жангчининг қабрини зиёрат қилиш учун фарзандлари Зокир Пармонов, кичик укасининг ўғли Сафарали Тўрабоев келган. Муҳаммадберди Қурбоновни эса Улбўсин Маматбердиева йўқлаб келган.

Саидғози Саидқосимов ўғли Қовунбойни фронтга жўнатгач ўзи колхоз далаларида тер тўкиб меҳнат қилди. Ўша кезларда кекса деҳқон фронтта бу ёшдаги кишиларни олишмаётганидан ўксинарди. Ҳар гал ўғлидан хат-хабар келганда фарзанди фашистларга қирғин келтираётганидан ўзида йўқ хурсанд бўларди.

Унинг шунқори ўзбек генерали Собир Раҳимов билан учрашганини эшитиб боши осмонга етди. 1943 йилда эса ўғлини кўриб келиш учун фронтга йўл олди. Шу кетганича у Совет Армияси жангчисига айланди. Урушнинг қизғин палласида Черниговдаги жангга киришди. Бахмал районининг марказида қаҳрамонларча ҳалок бўлиб, шу ерда дафн этилди.

Қовунбой Саидқосимов урушдан ғалаба билан қайтди. Шундан сўнг отаси домдараксиз кетганлигини эшитди. Ўғил отани узоқ излади. Ҳеч бўлмаса қабрини топармикинман, деб Украина бошқа республикаларга бориб келди. Энди эса акаси Олим Саидғозиев билан бирга отасининг қабрини зиёрат қилишга келди.

...Бугун Чернигов областидан қайтгач яна неча минглаб, ўн минглаб оилалар 45 йил вақт ўтишига қарамай ўз ўғлонлари, оила бошлиқлари ҳақида лоақал бир сатр хабар топиш орзуси билан яшаётганликлари хаёлимдан ўтди. 45 йил. Айтишга осон... Бундай оилалар жуда кўп. Қардош Украина, Белоруссия, Россия, Болтиқ бўйи республикаларида, мамлакатимиздан ташқарида эса бундай қабристонлар ундан ҳам кўпроқ. Бу шаҳидлар қачон ўз оилаларини, ёру-биродарларини топади — бу бизга боғлиқ. Қаҳрамонларча ҳалок бўлган жангчиларимизга энг сўнгги эҳтиромни бажо келтириб, улар ҳақида оилаларга хабар бериш барчамизнинг муқаддас бурчимиз деб ҳисоблаймиз ва бу ишга барча эзгу ниятли кишиларни чақирамиз.

Агарда қидирув ишига жиддий киришмоқчи бўлсангиз «Прометей» қидирув клубига мурожаат этишингизни, хат йўллашингизни тавсия этамиз.

З. ЭШМУРЗАЕВА,
тарих ва маданият ёдгорликларини сақлаш жамияти Тошкент область Советининг масъул секретари, «Прометей» қидирув клубининг раҳбари.

Тошкент — Киев — Чернигов — Тошкент.

(Охири. Боши газетанинг 11, 12 ноябрь сонларида).

● Суратларда: Чернигов шаҳар мемориал қабристонига келган ўзбекистонлик группа аъзолари; юзлаб ўзбек хонадонларига бедарак йўқолган жангчилар ҳақида хабар етказган жафокаш инсон, истеъфодаги полковник В. Драгуновга ўзбек миллий анъаналарига кўра дил совғаси — беқасам тўн ва дўппи кийгизилмоқда.

А. Лифшиц фотолари.

Ҳамкорликда яратилди

ЎЗБЕКИСТОН ҲАҚИДА ФИЛЬМ

Япония «Ти-Би-Эс» телекампаниясининг бир группа журналистлари икки ҳафта мобайнида Ўрта Осиё республикалари жумладан, Ўзбекистонда меҳмон бўлдилар. Журналистларнинг бу галги сафари республикамиз ҳақида фильм яратиш мақсадида уюштирилган эди.

Умуман, япониялик телетомошабинлар ўртасида Ўрта Осиё республикалари, жумладан, Ўзбекистон ҳаётига бўлган қизиқиш ортиб бораётганлигини таъкидлаб ўтиш керак. Сўнгги икки йил давомида япониянинг «Эн-Эйч-Кей», «Эн-Ти-Ви», «Нихон-Дэмпа Нъюс» ва бошқа телекампанияларининг қатор ижодий группалари Ўзбекистонга келиб, серқуёш ўлканинг турли шаҳар ва қишлоқларида бўлганликлари, ўзбек халқи ҳаёти, маданияти билан яқиндан танишиб, қатор қисқа метражли фильмлар яратганликлари фикримизнинг далилидир.

«Ти-Би-Эс» телекампанияси режасини амалга оширишда Ўзбекистон телевидениеси ва радиоэшиттириш Давлат комитети чет эллар билан алоқадор бўлими уларга бевосита ёрдам кўрсатди. Суратга олинган фильм телекампаниянинг «Дунё бизнинг нигоҳимизда» телеальманахи кўрсатувларида намойиш қилинади.

Бу телепрограмма кўрсатувлари япон томошабинлари ўртасида шуҳрат қозонган бўлиб, уни ҳар якшанба куни қарийб 13 миллиондан ортиқ аҳоли томоша қилади. Бу ўзига хос альманах кўрсатувларида дунё халқларининг маданияти, ҳаёти, урф-одатлари ва тарихи тўғрисида ҳикоя қилинади.

«Дунё бизнинг нигоҳимизда» кўрсатувининг бош режиссёри ва олиб борувчиси Каору Канэтака 27 йилдан бери программани янада қизиқарли ва мазмунли қилиш устида иш олиб бормоқда.

— Ўзбекистон бўйлаб ижодий сафар чоғида Тошкент, Самарқанд, Бухоро, Хива, Шаҳрисабз, Ургут шаҳарларида бўлдик, — дейди Каору хоним. — Айниқса самарқандлик машҳур таъмирчи Абдуғаффор Ҳаққулов оиласи билан танишганимда унинг фарзандлари ота касбини эъзозлаётганликлари, уста ташкил қилган таъмирлаш мактабнинг талабалари ўз ишининг фидойиси бўлиб етишганликлари мени ҳаяжонлантирди. Бундан ташқари ургутлик кулол Маҳкам Облоқулов амалга ошираётган ишлар ҳам менда таассурот қолдирди ва кинолентада ўз аксини топди. Минг марта эшитгандан кўра бир марта кўрган афзал дейдилар. Япония телетомошабинлари яратилган фильмни томоша қилгач, менинг фикримга қўшиладилар деб ўйлайман.

Ў. КОМИЛОВ,
Ўзбекистон ССР телевидениеси ва радиоэшиттириш Давлат комитети чет эллар билан алоқалар бўлимининг ходими.

Редактор **Н. НАСИМОВ.**

ТВ

БУГУН

● МТ 1

9.00 «ВРЕМЯ». 9.45 «Нега ва нима учун?». Болалар учун кўрсатув. 10.15 «Ҳаракат хавфсизлиги учун». 10.45 «Тасвирий санъат». Шарҳ. 11.30 Арфа лиграйди. 11.45 «Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун». 12.15 «Чашмалар». Кўрсатувни СССР халқ артисти Н. Мешко олиб боради. 12.45 АДАБИЁТ, САНЪАТ ВА АРХИТЕКТУРА СОҲАСИДА 1986 ЙИЛГИ СССР ДАВЛАТ МУКОФОТИНИНГ ЛАУРЕАТЛАРИ. 14.10 ССР Иттифоқи Давлат академик симфоник оркестрининг концерти. Дирижёрлар — СССР халқ артисти Е. Светланов ва Б. Демченко. Танаффус пайтида (15.10) — «Дунё воқеалари». 16.05 «Меҳнатсиз даромад дегани нима?» «Инсон ва қонун» туркумидан. 17.20 «Мўъжизасиз-мўъжизалар». 18.20 Халқ куйлари. 18.30 «Эгасидан эшитилган ҳақ гап». Локшинлар оиласи Америка билан сўзлашади. 19.25 «Улуғ Октябрь юбилейига». Тарихнинг сўнмас сатрлари. «Олтинчи июль». Бадиий фильм («Мосфильм»). 21.30 «ВРЕМЯ». 22.05 «Шанба куни Ригада». Эстрада программаси. 22.55 Янгиликлар. 23.00 Ҳиндистон оҳанглари.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.20 «СУХУМИ». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси (Тбилиси). 9.50 Ритмик гимнастика. 10.35 «Тонгги почта» музикали кўрсатуви. 11.05 «Ерда, самода ва денгизда». 11.35 «Жаҳон бадиий маданияти». Р. Л. Стивенсон. Ҳаёти ва ижоди саҳифалари. 12.35 «Агар соғлом бўлай десанг». 12.50 А. Шнитке 2-концерт. 13.20 «Нима? Қаерда? Қачон?». Телевикторина. 14.50 «Ер ости ўтиш йўли». Мультфильм. 15.05 «Олам кинокамера кўзгусида». Кўрсатувни сиёсий шарҳловчи Д. Бирюков олиб боради. 16.05 «Фестиваллар. Конкурслар.., Концертлар...» Кўрсатувни музика шарҳловчиси. О. Доброхотова олиб боради. 17.05 «Ўша йигит қайтди». Бадиий фильм («Ўзбекфильм»). 18.30 «Қувноқ стартлар». 19.15 «Музикали ринг». В. Леонтьев иштирокида эстрада программаси. Ленинграддан кўрсатилади. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар,». «Вова афсонавий подшоликда». Мультфильм. 2-қисм. 20.45 Стол тенниси бўйича халқаро турнир. 21.30 «ВРЕМЯ». 22.05 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Москва) — «Нефтчи». 2-тайм. 22.45 Хоккей бўйича СССР чемпионати. МАСК — «Спартак». Танаффус пайтларида — Оғир атлетика бўйича жаҳон чемпионати. Болгариядан олиб кўрсатилади.

● ЎзТВ

7.25 Ритмик гимнастика. 7.50 «Салом, кичкинтойлар!». 8.00 Мактаб ўқувчилари учун. «В. И. Ленин ҳақида ҳикоялар (такрорий). 8.10 «Палиостоми кўли». Телефильм. 8.20 «Тонгги тароналар». 8.30 «АХБОРОТ». 8.50 «Кама тонги». Телефильм. 9.00 Москва. «ВРЕМЯ». 9.40 «Ҳовлимиздаги стадион». 10.10 М. Горький. «Васса Железнова». А. Н. Островский номли Тошкент театр ва рассомлик санъати институти битирувчиларининг диплом спектакли. 11.35 «Хайр, кабутарлар». Бадиий фильм (Ялта киностудияси). 13.10 «Ёшлик» студияси кўрсатади. Хирург И. Иброҳимов ҳақида телеочерк. 13.35 «Йўл ҳаракати қоидаларини ўрганамиз».

* * *

17.55 Кўрсатувлар программаси. 18.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор» — «Даугава» (Рига). 2-тайм. «Пахтакор» Марказий стадионидан олиб кўрсатилади. 18.45 Мактаб ўқувчилари учун. «Қўшиғим, жон қўшиғим». 19.30 «АХБОРОТ». 19.50 «Фан уфқлари». Микробиологлар — халқ хўжалигига. 20.30 «АХБОРОТ». 20.50 «Пахтакорлар, Сизлар учун». Концерт. 21.30 Москва. «ВРЕМЯ». 22.05 Экранда — кинокомедия. «Кохановкалик артист». 23.20 Кўрсатувлар программаси.

ДУШАНБА КЎРСАТАДИ

17.35 Кўрсатувлар программаси. 17.40 «Оддий мўъжизалар». Ёш атеистлар учун кўрсатув. 18.15 «Хотира». Абулқосим Лоҳутий. 19.00 «НОВОСТИ». 19.20 «Стадион». Кинолавҳа. 19.30 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Помир» — «Атлантас» (Клайпеда). 2-тайм. 20.15 «Резервлар поезди». Ҳужжатли фильм. 20.30 «АХБОР». 20.55 Лирик қўшиқлардан концерт. 21.30 Москва. «ВРЕМЯ». 22.05 «Пахтакорлар, Сизга муваффақиятлар тилаймиз,». 22.25 «Салом, сенга меҳрибон киши». Бадиий фильм. 23.35 Янгиликлар. 23.45 Кўрсатувлар программаси.

Р. 09118. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64684. Б. 1756. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12